A-00214/1961

SZIGORÚAN TITKOS!
Készült 50 példányban
33 példány

JELENTÉS

AZ 1960. ÉVI ÁLLAMI KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁRÓL

BUDAPEST, 1961.

Letárgyalás után visszaadandó a Minisztérium Titkárságának.

Pénzügyminisztérium
Előadó: Rigó István

Meghivottak: Fekete Győr László KNEB.
Madarasi Attila PM.
Bokor János PM.
Kósa Rudolf PM.
Páles Gyula PM.
Gerebenics Imre PM.
Radványi Gáspár PM.
Sebestyén Tibor PM.
Biró Dénes PM.

E l ő t e r j e s z t é s

a Pénzügyminisztérium Kollégiumához
az 1960. évi állami költségvetés végrehajtása tárgyában.

Mellékelten előterjesztjük az 1960. évi állami költségvetés végrehajtásá
szóló jelentést.

Határozati javaslat.

A Kollégium az 1960. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jel
tést elfogadja és utasitja a Költségvetési főosztályt, hogy azt terjes
a Gazdasági Bizottság, illetve a Kormány elé. A Kollégium egyidejüleg
domásul veszi, hogy az Országgyülés elé benyujtandó jelentésben szere
költségvetési mérleg forgalmi adó bevétele és árkiegyenlitése nem tar
mazza az exporttermékekre jutó forgalmi adó visszatérités összegét.

Budapest, 1961. junius hó

É R T E S I T É S

Értesitem SEBESTYÉN TIBOR . . . . . elvtársat, hogy a Pénzügyminisztérium Kollégiuma 1961. június 19-én, hétfőn reggel 9 órakor az I. em. 42. sz. teremben ülést tart.

N a p i r e n d :

Sor-sz.	Tárgyalási időtartam	T á r g y
1.	9-10 óra	Jelentés az 1960. évi állami költségvetés végrehajtásáról. Előadó: Rigó István Meghivottak: Fekete-Győr László KNEB Madarasi Attila PM Bokor János PM Kósa Rudolf PM Páles Gyula PM Gerebenics Imre PM Radványi Gáspár PM Sebestyén Tibor PM Biró Dénes PM

Budapest, 1961. június 14.

dr. Sebes Ferenc s.k.
a Minisztérium Titkárságának
vezetője h.

J E L E N T É S

AZ 1960. ÉVI

ÁLLAMI KÖLTSÉGVETÉS

VÉGREHAJTÁSÁRÓL

I.

Az 196o. évi gazdálkodás.

Népgazdaságunk az 196o. év folyamán gyors ütemben továbbfejlődött. A szocialista ipar 13 %-kal termelt többet, mint az előző évben és ezzel eredeti tervét 6 %-kal teljesitette tul. Javult a költséggazdálkodás szinvonala, a termelékenység nőtt. A termelési tervek tulteljesitéséből származó többletek általában megfeleltek a népgazdaság szükségleteinek: elősegitették a mezőgazdaság vártnál gyorsabb ütemü szocialista átalakitásának anyagi megalapozását, lehetővé tették a belföldi árualapok növelését.

A népgazdaság egyes ágazatai termelésének és teljesitményének emelkedése következtében 7,4 %-kal nőtt a nemzeti jövedelem. A munkások és alkalmazottak egy főre jutó reálbére 1,7 %-kal, a paraszti fogyasztás reálértéke pedig 5,9 %-kal volt magasabb az előző évinél. Ezzel párhuzamosan növekedett a lakosság fogyasztása: a kiskereskedelmi áruforgalom az előirányzott szinvonalat 5,4 %-kal meghaladta.

Az 196o-as esztendővel befejeződött a hároméves terv időszaka. A hároméves terv legfőbb mutatói általában tulteljesültek. Az állami ipar termelése - a tervezett 22 %-kal szemben - 41 %-kal haladta meg az 1957. évi szinvonalat. A mezőgazdasági termelés valamivel több volt az előirányzottnál. A nemzeti jövedelem 13 % helyett 22 %-kal gyarapodott, amely biztositotta a felhalmozás és fogyasztás tervenfelüli növelését. A beruházásokra forditott összeg 4o %-kal volt nagyobb a tervezettnél. A munkások és alkalmazottak reálbére 11 %-kal, a parasztság egy főre jutó fogyasztásának reálértéke 2o %-kal emelkedett és a belföldi áruforgalom a három év alatt az előirányzott 15 %-kal szemben közel 3o %-kal bővült.

A fejlődés meggyorsulásával bizonyos feszültségek, aránytalanságok is jelentkeztek, amelyek különösen az 196o.év során éreztették hatásukat. Az ipari termelés jelentős mérvü növekedése mellett néhány fontos minőségi követelmény nem valósult meg. Az állami iparban a termelés növekedését csak fele részben

alapozta meg a munkatermelékenység emelkedése. Egyes gazdaságtalan gyártmányok termelése, a korábbinál kisebb mértékben ugyan, de tovább folytatódott. Lemaradás mutatkozott a dieselprogramm és néhány más fontos fejlesztési célkitüzés végrehajtásában. A beruházási eszközökkel való gazdálkodás sem javult a kivánt mértékben: a müszaki szinvonal emelését szolgáló beruházások közül több nem valósult meg; a beruházott összeg jelentős növekedése ellenére a népgazdaság kulcsfontosságu létesitményeinek kivitelezési üteme a tervezettnél kedvezőtlenebb volt. Részben ez utóbbival összefüggésben az ipar szerkezeti átalakitása sem haladt megfelelően előre. Az export gazdaságossága, az importanyagokkal való takarékosság még sok kivánni valót hagyott maga után. A mezőgazdasági termelés alakulása nem volt kielégitő. Az előző évinél alacsonyabb mezőgazdasági termelés következtében nehézségek mutatkoztak a felvásárlásban, egyes belföldi szükségletek kielégitésében és az exportkötelezettségek teljesitésében.

Jóllehet az év során megtermelt többletek terven felül növelték a nemzeti jövedelmet, az elosztás meghaladta annak terjedelmét: fogyasztásra és felhalmozásra többet forditottunk az 1960.évi nemzeti jövedelem összegénél. Figyelemreméltó, hogy a megtermelt többletek tekintélyes része készletekben halmozódott fel. A készletnövekedés döntően az iparban következett be. A készletek számottevő része befejezetlen és félkész termékekben realizálódott, főként tervenfelül gyártott beruházási eszközökből. Az ipar és az épitőipar területén bekövetkezett anyagkészlet-felhalmozódás - amellett, hogy az 1959. évi hiányt is pótolta - arra mutat, hogy a növekedés a termelés bővülése által megkivánt mértéket meghaladta.

A népgazdaságban meglévő feszültségek pénzügyi téren sullyal a fizetési mérlegben éreztették hatásukat: a fizetési mérleg a tervezettnél kedvezőtlenebbül alakult. Az állami költségvetés az év végén egyensulyban volt. A rövidlejáratu bankhitelek állománya az év során jelentősen emelkedett, amelynek egy része a készletek terven felüli növekedésének következménye. A forgalomban lévő bankjegymennyiség az évközi nagy ingadozások után végeredményben a tervezett alatt maradt és az év végén valamelyest alacsonyabb volt, mint egy évvel korábban. Az évi átlagos bankjegyforgalom azonban az 1959.évihez képest

emelkedett, mert a lakossági készpénzforgalom is számottevően nőtt. A lakosság évi átlagos takarékbetétállománya az előző évit nagymértékben meghaladta.

x x x

A költségvetés végrehajtása a következő[x]:

Főösszeg	1960. évi előirányzat	1960. évi teljesítés	Teljesítés az előirányzat %-ában
	millió forint		
Bevétel	72.313,1	74.658,2	103,2
Kiadás	71.999,7	74.354,5	103,3
Bevételi többlet	313,4	303,7	.

A költségvetés bevételei és kiadásai egyaránt kereken 2,3 milliárd forinttal meghaladták az előirányzottat. Némileg megváltoztak a költségvetés belső arányai. A bevételeken belül megnőtt a szövetkezetek, s valamelyest csökkent a lakosság befizetésének részaránya. A kiadásokon belül jelentősen emelkedett a felhalmozásra fordított eszközök részesedése, míg a vállalatok pénzellátásáé és a közületi kiadásoké számottevően csökkent.

A költségvetés legfontosabb bevételei és kiadásai az alábbiak szerint alakultak.

---

x/ Az 1960. január 1-i termelői árváltozások az állami költségvetés egyes előirányzatait /forgalmi adó, vállalati eredmény, külkereskedelmi árkiegyenlítés stb./ módosították, a költségvetést azonban egyenlegében nem változtatták meg. A költségvetés egyes előirányzatait évközben ezért nem módosítottuk, a teljesítést is az eredeti előirányzattal vetjük egybe. Ahol szükséges, utalunk az árváltozásoknak az előirányzatra és a teljesítésre gyakorolt hatására.

Az állami vállalatok forgalmi és egyéb adó befizetése kereken 1,6 milliárd forinttal haladta meg az előirányzatot. Az 1961.évi nyereségbefizetés összege lényegében megfelel a tervezettnek. Előző évi nyereség címén 330 millió forinttal kevesebb folyt be a költségvetésbe.

A szövetkezetek forgalmi, illetmény- és jövedelemadó befizetésének többlete 514 millió forint. A termelőszövetkezetek az előirányzott 152 millió forinttal szemben közel 253 millió forintot fordítottak hosszu- és középlejáratu hiteltartozásaik törlesztésére.

A lakosságtól származó adóbevételek - köztük a termelőszövetkezetek által fizetett adók - minimális mértékben az előirányzat alatt maradtak, ami a vártnál gyorsabb ütemü szocialista átalakulás miatt nyujtott adókedvezménynyel függ össze.

A költségvetés beruházási kiadásai - az állami beruházások tervének 94,8 %-os teljesitése mellett - kereken 1 milliárd forinttal meghaladták az előirányzatot, mert az évek közötti pénzügyi áthuzódások különbözete címén az előirányzat kialakitásakor számitásbavett megtakaritás nem volt realizálható. A hosszu- és középlejáratu hitelek összege a mezőgazdaság nagyobb méretü szocialista átalakulása következtében több volt a tervezettnél. A tervenfelüli termeléssel és áruforgalommal együttjáró forgóeszköz-szükségletet a bankok hitelből elégitették ki. A költségvetés e hitelekkel összhangban kereken 5 milliárd forintot fordított a hitelfedezeti alap feltöltésére. A termelői készletek nagyarányu felhalmozódása mellett a központi állami /ÁRHI/ készletek gyarapitására az előirányzottnál kisebb összeg került felhasználásra.

A vártnál passzivabb külkereskedelem hatására a vállalatok pénzellátása keretében az árkiegyenlitési kiadások összege 2,6 milliárd forinttal alatta maradt a tervezettnek. Az egyéb vállalati kiadások előirányzata valamelyest tulteljesült.

A közületi kiadásoknál, nagyrészt az évvégi intézkedések eredményeként, az előirányzatokhoz képest több mint 500 millió forint megtakaritást lehetett elérni.

A nemzetközi kötelezettségek egy részének rendezése az 1961. évre huzódott át, igy az előirányzat teljes felhasználására nem került sor.

Az egyéb kiadások nagyjából tervszerint alakultak, ezen belül azonban az előirányzottnál nagyobb összeget kellett forditani a községfejlesztési alapok és a termelőszövetkezetek támogatására, valamint az állami gazdaságok elemi káraira.

II.

Bevételek.

Az á l l a m i v á l l a l a t o k különböző jogcimeken összesen 61,1 milliárd forintot fizettek be az állami költségvetésbe. Ezen belül a forgalmi és egyéb adó 18.271 millió forintot, az 1960. évi nyereségbefizetés 26.024 millió forintot, a társadalombiztositási járulék 4.166 millió forintot, az illetményadó 4.658 millió forintot, az 1959. évről áthuzódott nyereségbefizetés 7.571 millió forintot, az egyéb vállalati befizetés pedig 445 millió forintot tett ki. Az egyes évek közti jelentős pénzügyi áthuzódások miatt a tényleges befizetések összegéből nem itélhető meg reálisan az 1960. évi gazdálkodás, ezért a továbbiakban az 1960. évi termelés és áruforgalom alapján a költségvetést megillető vállalati kapcsolatok alakulásáról számolunk be.

Az állami vállalatok 1960. évi gazdálkodásának eredményeként realizált társadalmi tisztajövedelem[x/] 56,7 milliárd forintot tett ki, amely 15,1 milliárd forinttal /36,4 %-kal/ több az 1959. évinél és 7,9 milliárd forinttal /16,2 %-kal/ haladja meg a termelői árváltozásokkal korrigált tervet. A

---

x/ A forgalmi és egyéb adók, a vállalati eredmény, az illetményadó és a társadalombiztositási járulék együttes összege, csökkentve a külkereskedelmi árkiegyenlitéssel.

társadalmi tisztajövedelem ilyen mértékü növekedését nagyobbrészt a vállalati eredményjavulás, kisebbrészt pedig a forgalmi adótöbblet és az eredményezte, hogy a vártnál passzivabb külkereskedelem következtében mind az előirányzottnál, mind az előző évinél lényegesen kevesebb volt a külkereskedelmi árkiegyenlités összege.

A forgalmi és egyéb adók összege a módositott előirányzatnál kereken 1,7 milliárd forinttal volt több. A többlet tulnyomórészt az iparban és részben a külkereskedelemben jött létre. A nagyobb forgalmi adó a termelés és a forgalom tervenfelüli növekedésének eredménye. Egyes területeken - igy többek között a könnyü- és élelmiszeriparban - a többlet nem arányos a termelés növekedésével, mert a kereskedelmi igények miatt a termelés az alacsonyabb forgalmi adót tartalmazó cikkek felé tolódott el. Az árkiegészitések növekedése a közlekedésben és a felvásárlásban a tevékenység bővülésével függ össze.

A vállalati eredmény /veszteséggel és dotációval csökkentett nyereség/ 33,8 milliárd forintot tett ki, amely kereken 8 milliárd forinttal /3o,9 %-kal/ haladta meg az 1959.évit és 3,8 milliárd forinttal /12,7 %-kal/ volt több az 196o. január 1-i termelői árváltozásokkal módositott tervnél.

A többleteredményből közel 2,9 milliárd forintot a vállalatok az anyagi érdekeltség különböző jogcimein visszatarthattak. Ebből nyereségrészesedésre és jutalmazási alapra 1.526 millió forintot, vállalatfejlesztési alapra 843 millió forintot, igazgatói alapra 197 millió forintot, az állami mezőgazdasági vállalatok biztonsági alapjára 11o millió forintot fordithattak, a tanácsi érdekeltség összege 155 millió forintot tett ki, egyéb célokra pedig 46 millió forint jutott. Annak ellenére, hogy a vállalatok 196o. évi pénzügyi eredményei magasabbak az előző évinél, a visszatartás összege 615 millió forinttal alacsonyabb mint az 1959. évi. A csökkenést döntően az okozta, hogy a tanácsok a 2.o86/196o.Korm.sz. határozat szerint nem képezhettek vállalatgazdálkodási tartalékot, emellett nem részesedtek a vállalatoktól származó többletbevételekből sem.

Az állami költségvetést az 1960. évi vállalati gazdálkodás eredményéből összesen 30,9 milliárd forint illeti meg. Ebből 26 milliárd forint ténylegesen befolyt az 1960. évi költségvetésbe, a fennmaradó 4,9 milliárd forint befizetésére pedig az 1961. év folyamán került sor.

Az állami iparvállalatok eredménye 1959-hez képest 5.548 millió forinttal /34,3 %-kal/, a módositott tervhez képest 1.416 millió forinttal /7 %-kal/ javult. A többleteredmény több mint egyharmadrészben a termelés emelkedéséből, közel kétharmadrészben pedig a termelési költségek csökkenéséből adódott.

A termelési terv 4,9 %-os tulteljesitése következtében az állami iparvállalatok termelése 12,5 %-kal haladta meg az 1959. évit. Az átlagosat meghaladó tulteljesitések - a gyógyszeriparban /21,7 %/, az ásványbányászatban /21,7 %/, a kőolaj-feldolgozó iparban /9,8 %/, a műszeriparban /9,4 %/ - mutatják, hogy egyes területeken a feladatok lényegesen alacsonyabbak voltak az adott lehetőségeknél. Ezt felismerve a Gazdasági Bizottság - a tervek megváltoztatása nélkül - év közben a termelési, export- és belföldi értékesitési feladatokat felemelte.

A termelési tulteljesitések eredményeképpen az év közben felemelt export- és belkereskedelmi szállitások is az előirányzatot meghaladó mértékben realizálódtak. Rá kell azonban mutatni arra, hogy a terven felüli termelésből az eredeti terv arányainál kisebb hányad szolgálta csak az export árualapok bővitését.

Az ipar szerkezetének átalakitása érdekében tervezett intézkedéseket nem sikerült kellőképpen megvalósitani, a főbb ipari programok /dieselesitès, a hiradástechnikai- és műszeripar fejlesztése/ végrehajtásában kisebb-nagyobb zökkenők voltak tapasztalhatók. Az ipari gyártmányok korszerüsitésében, a minőség fejlesztésében mutatkozó nehézségek gátolták az exportban értékesithető árualapok növelését, a munkatermelékenység müszaki-technikai megalapozását.

A termelési költségek szinvonala az állami iparban az 1959. évihez képest 2,6 %-kal csökkent. Az átlagosnál nagyobb volt a költségszint csökkenése a gépgyártásban /4,6 %/, a vegyiparban /3,3 %/ és a villamosenergia-iparban /3 %/. A termelési költségek szinvonala - a kohászat és az épitőanyagipar kivételével - valamennyi iparágban kedvezőbb a tervezettnél is. A termelési költségek csökkenése valamennyi iparágban számottevő mértékben a termelési feladat tulteljesitése következtében az ugynevezett állandó költségek arányának csökkenéséből származik. Jelentősen hozzájárultak azonban a termelési költségek kedvező alakulásához a müszaki-gazdasági intézkedések is.

A termelési költségeken belül az anyagköltségek részaránya az 1959. évi 63,6 %-kal szemben 62,4 %-ra, a bérköltségeké 12,8 %-ról 12,3 %-ra mérséklődött. Az anyaghányad csökkenése több mint 2 milliárd forint, a bérköltségeké pedig - figyelembevéve az átlagbérek emelkedését - mintegy 85o millió forint viszonylagos megtakaritást eredményezett.

A bérhányad csökkenése döntő mértékben a termelékenység emelkedésének eredménye. A termelékenység előirányzatát az ipar valamennyi ágazata tulteljesitette és ezzel a többlettermelés 53 %-ának forrását a termelékenység javulása képezte. A termelésnövekedés nagyobb hányadát fedezték a termelékenység emelésével az épitőanyagiparban /66,4 %/, a könnyüiparban /55,8 %/, a vegyiparban /53,5 %/. A gépgyártásban ez az arány /43,7 %/ az átlagosnál lényegesen kedvezőtlenebb volt. A gépgyártáson belül a hajóiparban és a Ganz-MÁVAG-nál a magasabb termelést teljes egészében a létszámok növelésével érték el. A munkabérgazdálkodás az év folyamán nem alakult egyenletesen. Az első háromnegyed évben a népgazdaság valamennyi területén tulzott mértékben nőtt a foglalkoztatottak száma és emiatt a bérfelhasználás is. Az év utolsó negyedévében az irányitó szervek különböző intézkedéseinek /felvételi tilalom, évvégi zárólétszám előirása, stb./ hatására az I-III. negyedévben kialakult magas létszámhoz képest csökkent a foglalkoztatottak száma, de az év egészét tekintve még igy is jelentős létszámtullépés alakult ki. Az elavult munkanormák felülvizsgálata és rendezése is csupán az év utolsó hónapjaiban éreztette kedvező hatását.

A többleteredményből az iparvállalatok különböző jogcimeken 1.525 millió forintot tarthattak vissza. Ebből a felosztható nyereségrészesedés összege

926 millió forintot tett ki, s ez átlagosan 14,6 napi bérnek megfelelő részesedést biztositott. /A nyereségrészesedés összege az 1959. évben 929 millió forint volt, ami átlagosan 16 napi bérnek felelt meg./ A változás annak következménye, hogy nőtt a foglalkoztatottak száma és az átlagbér is emelkedett.

Az állami építőipar termelése 1o,6 %-kal haladta meg az 1959. évit, s ezzel termelési tervét 3,8 %-kal teljesitette tul. A tulteljesités főleg a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium irányitása alá tartozó és a tanácsi építőipari vállalatok tevékenységének eredménye, az Épitésügyi Minisztérium vállalatainak termelése csak 1,1 %-kal haladta meg a tervezettet.

Az állami építőipar folyamatos termelése nem volt megfelelő. Különösen a tervszerütlen anyagellátás hátráltatta az építőipar folyamatos termelését. Az év során hiány mutatkozott hengerelt áruban, szerelvényekben, eternitcsőben, csempében és egyes időszakokban cementben. Az anyaghiány következtében a munkák elaprózódtak, a kivitelezés alatt álló munkák száma megnőtt, a kivitelezési idő elhuzódott. Közrejátszott ebben a tervdokumentációk hiánya, a tervek gyakori megváltoztatása, a nem kielégitő létszám- és béralap gazdálkodás és nem utolsó sorban a kedvezőtlen időjárás is.

Az állami építőipar müszaki szinvonalában nagyobbarányu fejlődés nem mutatkozott. Az épitkezések főfalazatainak csupán 1-2 %-a készült könnyübeton elemekből. Az építőipar gépesitésének mértéke csak a meglévő szinvonal megtartását biztositotta.

Mindez kedvezőtlenül éreztette hatását az építőipari vállalatok költséggazdálkodásában. Az állami építőipar termelési költségeinek szinvonala az előző évhez képest ugyan o,9 %-kal csökkent, a tervezettnél azonban 1,3 %-kal magasabb volt. Ezt figyelembe véve az építőipari vállalatok eredménye az 1959. évinél 319 millió forinttal többet, az előirányzottnál azonban 17o millió forinttal kevesebbet tett ki. Az építőipari vállalatok által visszatartott nyereségrészesedés összege - döntően az önköltség

kedvezőtlen alakulása miatt - alatta maradt az elmult évinek.

Az állami gazdaságok 1960. évi eredménye az 1959. évihez képest közel 306 millió forinttal, a tervezetthez képest pedig kereken 600 millió forinttal javult. Ennek megitélésénél azonban figyelembe kell venni, hogy elsősorban az ipari termelői árrendezés és az egységes mezőgazdasági árrendszer jövedelmezőségrontó hatásának ellensulyozására több átmeneti, az eredményt lényegesen befolyásoló intézkedés van érvényben. Igy a gazdaságok egyes cikkekben jelentős összegü árkiegészitést kapnak, beruházási hányadukat nem fizetik be, továbbra sem fizetnek biztositási dijat és földadót. Az ilyen címeken nyujtott támogatást számitásbavéve az állami gazdaságok az 1960. évben 651 millió forint terhet róttak a költségvetésre. Ez 180 millió forinttal kevesebb, mint az 1959. évben volt.

Az állami gazdaságok eredményjavulásának nagyobb része a növénytermelésben következett be. Az árunövények többségének önköltségi szinvonala ma már kielégitő és az egységes mezőgazdasági árrendszerben árkiegészités nélkül is jövedelmezők. Különösen jelentős a kukorica és a cukorrépa önköltségének csökkenése. Ugyanakkor a kenyér- és takarmánygabona-félék önköltsége - bár a tervezett alatt maradt - az 1959. évihez képest valamelyest emelkedett. Az alacsony hozamok miatt néhány termény /rizs, burgonya, dohány/ önköltsége igen kedvezőtlenül alakult.

Az állattartás jövedelmezősége az állami gazdaságokban még nem volt kielégitő, ami a viszonylag alacsony termelékenységre, a nem eléggé korszerü állattartási módszerekre vezethető vissza. Az önköltség alakulása egyenetlen, egyes állattartási ágazatok hozamai mind a tervezettnél, mind az 1959. évinél kisebbek. A takarmányértékesülést hátrányosan befolyásolta, hogy a fehérje-takarmányellátás nem volt megfelelő. Megállapitható, hogy amig a pillangós és egyéb szálas takarmányok önköltsége lényegesen nem csökken, az állattartás jövedelmezőségében alapvető változás nem történhet.

A gépállomások traktorállománya az elmult év folyamán 35,7 %-kal gyarapodott, emellett lényegesen nőtt a munkagépek száma is. Az 1960. év folyamán elvégzett mezőgazdasági gépi munka 38,9 %-kal haladta meg az 1959. évit, de

nem érte el a tervezettet. A lemaradás 3,6 %, amely főként a kedvezőtlen őszi időjárás következménye. A gépállomások összes traktor- és motormunkájuk közel 95 %-át a termelőszövetkezetek részére végezték. A termelőszövetkezetek és gépállomások együttes munkagépbeszerzései azonban nem voltak arányban a termelőszövetkezeti terület növekedésével, igy a munkagépellátottság 1959. évben elért szinvonalát nem lehetett biztositani. A nem kielégitő munkagépellátottság miatt - a jobb gépkihasználás ellenére - a termelőszövetkezetekben a főbb munkák gépesitési foka csökkent. Végeredményben az 1 kh termelőszövetkezeti szántóterületre jutó gépi munka mennyisége az 1959. évinél mintegy 16 %-kal alacsonyabb volt.

A gépállomások az 1959. évhez képest valamennyi munka önköltségét csökkentették. Ennek eredményeként az egy normálhold gépi munka önköltsége kereken 9 %-kal csökkent. A tervezett önköltséget azonban nem sikerült elérni, mert a végzett munka összetételében a tervezetthez képest megnőtt a magasabb önköltségü munkák aránya.

A gépállomások 1960. év folyamán kereken 469 millió forint nyereséget értek el, ami mintegy 40 millió forinttal haladta meg a tervezettet, az 1959. évinél azonban 10 %-kal alacsonyabb volt. Az utóbbi annak következménye, hogy az év folyamán egyes gépi munkák alapdiját lényegesen leszállitották.

Az állami erdőgazdaságok netto fakitermelése az 1959/1960. gazdasági évben 2,7 millió m3 volt, 12,5 %-kal több mint a megelőző gazdasági évben. A fakitermelési tervüket az erdőgazdaságok 106 %-ra teljesitették. Az ipari fa kihozatal az előző évhez képest 1,6 %-kal, a tervhez képest 3,8 %-kal gyarapodott.

Az erdőgazdaságok az 1959/1960. gazdasági évet általában sikeresen fejezték be és a tervezettnél közel 50 millió forinttal nagyobb nyereséget értek el, elsősorban a termelési terv tulteljesitése miatt.

Az állami felvásárlás terve - a kiemelt cikkek összevont értékmutatója szerint - mindössze 91,4 %-ra teljesült. A teljesités 7,9 %-kal alacsonyabb az 1959. évinél, amiben az időjárás, az állatállomány csökkenése mellett a

mezőgazdaság szocialista átszervezésével együttjáró átmeneti nehézségek is közrejátszottak.

A felvásárló kereskedelemben a terményeknél 7,9 %-kal, a husnál 8,6 %-kal csökkent az egy mázsa értékesitett termékre jutó költségek szinvonala, ugyanakkor az egy hektóliter értékesitett borra jutó költség 4 %-kal növekedett. A terményforgalomban a költségek csökkenése főként a volumen növekedésének és a szállitási távolságok csökkenésének következménye. Az állatforgalomban ugyancsak mérséklődtek a szállitási költségek, mert az előző évhez képest növekedett az általában szállitásra nem kerülő állatok /süldő, malac, stb./ aránya. A borszakmában az egység-költség növekedése az értékesités volumenének csökkenésére, valamint egyes borfajták értékesitési arányának eltolódására vezethető vissza. A költségek ilyen alakulása mellett a felvásárló vállalatok az 1959. évihez képest közel loo millió forint, a tervezetthez viszonyitva pedig 194 millió forint eredményjavulást értek el.

A közlekedési vállalatok az 1959. évinél 13,4 %-kal több árut és lo,3 %-kal több személyt szállitottak, ezzel áruszállitási tervüket 6,8 %-kal, személyszállitási tervüket pedig 7,3 %-kal tulteljesitették. A forgalom jobb szervezése és irányitása következtében javult a közlekedési eszközök kapacitásának kihasználása. A költségek szinvonala az 1959. évinél 2,5 %-kal, a tervezettnél 1,7 %-kal kedvezőbb volt.

A közlekedésen belül további költségcsökkentési lehetőség kinálkozik, elsősorban a tehergépjárműközlekedés területén. A tehergépkocsik mintegy 5o %-át egyedileg üzemeltetik, jelentős állásidő és önköltség mellett alacsony a kihasználtságuk. A teljesitmények további emelését és a szállitási költségek csökkentését gátolja, hogy igen lassu ütemben fejlődik az árurakodás gépesitése.

A közlekedési vállalatok nyeresége 818 millió forinttal haladta meg az előző évit és 474 millió forinttal kedvezőbb volt a tervezettnél. A többlet 6o %-a költségcsökkentésből, 4o %-a pedig a szállitási teljesitmény növekedéséből származott. A visszatartott többletmérnyből 22o millió

forint jutalmazási alap címén került felosztásra, ami a dolgozók részére átlagosan 13 napi bérnek megfelelő jutalmazást biztositott.

A belkereskedelmi áruforgalom az 1959. évhez képest 10 %-kal, a tervezetthez viszonyitva pedig 5,4 %-kal bővült. Az első félévben a magas áruforgalom, valamint a beszerzések vontatottsága következtében az áruellátás szinvonala nem volt kielégitő, a hiánycikkek száma szaporodott. Az év második felében az árualap és vásárlóerő összhangja lényegesen kedvezőbben alakult. A forgalom mérséklődése, valamint a kereskedelem részére biztositott többletárualap eredményeképpen az év végére kialakult készlethelyzet összességében javult, a készletek terven felül 600 millió forinttal gyarapodtak. A készletnövekedés ellenére a készletek választéka nem mindig felelt meg a keresletnek.

A kereskedelem ráforditásai abszolut összegben emelkedtek, az árbevétel 14,2 %-os növekedését figyelembevéve azonban megtakaritás jelentkezett: a 100 forint árbevételre jutó ráforditás 4 %-kal csökkent az előző évhez képest. A költségszint-csökkenés mértéke az 1959. évinél alacsonyabb volt. A költséggazdálkodás ilyen alakulása mellett a belkereskedelmi vállalatok az előző évhez képest 412 millió forint, a tervhez viszonyitva pedig 703 millió forint eredményjavulást értek el.

A külkereskedelmi vállalatok nyeresége 121 millió forinttal volt több az 1959. évinél és 80 millió forinttal haladta meg a tervezettet. Az áruforgalom volumene és összetétele folytán létrejött többleteredményt mérsékelte, hogy egyes exportszállitásoknál - minőségi kifogásolások miatt - engedményeket kellett adni.

A kiadásoknál a külkereskedelmi árkiegyenlités előirányzata 7.200 millió forint volt, amellyel szemben a tényleges árkiegyenlités összege 5.134 millió forintot tett ki. Ebből az évek közötti pénzügyi áthuzódások miatt a költségvetésben 4.624 millió forint került elszámolásra. Az előirányzattal szemben mutatkozó nagyarányu lemaradás a tervezettnél nagyobb külkereskedelmi passzivum következménye.

Az állami vállalatok társadalombiztositási járulék és illetményadó befizetése lényegében a béralappal arányos volt, az egyéb vállalati befizetések összege pedig nagyjából tervszerint alakult.

A szövetkezetek adóbefizetései /forgalmi és illetményadó, jövedelemadó/ - a mezőgazdasági termelőszövetkezetek nélkül - 2.159 millió forintot tettek ki, ami az eredeti előirányzatnál 514 millió forinttal volt több.

Az év folyamán a szövetkezeti ipar mintegy 15 %-kal tulteljesitette termelési tervét. Javult a gazdálkodás szinvonala és nőtt a foglalkoztatottság. A kisipari termelőszövetkezetek indokolatlanul magas nyereségének árkiegyenlitési forgalmi adó formájában történő elvonása mellett növelte a forgalmi adóbevételeket az adókulcsok 1960. évi január 1-i módositása, az árkiegészitések csökkenése. Forgalmi adó cimén összesen 1.471 millió forint folyt be, ebből a kisipari szövetkezetekre 1.310 millió forint, a földmüvesszövetkezetekre 152 millió forint, a kereskedelmi társaságokra pedig 9 millió forint jutott.

A jövedelemadóbefizetés előirányzata lényegesen tulteljesült. Ez a termelés, illetve a forgalom emelkedésével, valamint azzal kapcsolatos, hogy évközben megváltozott a földmüvesszövetkezetek adóztatásának rendszere /a féléves adóztatásra tértek át/. A többletből 49 millió forint a kisipari, 45 millió forint a földmüvesszövetkezetek, több mint 3 millió forint pedig a kereskedelmi társaságok befizetése.

Az illetményadó összege a tervezett 319 millió forinttal szemben 385 millió forintot tett ki. Ez a foglalkoztatottság növekedésével és azzal magyarázható, hogy az adófizetési kötelezettséget ujabb kisipari szakmai ágakra terjesztették ki.

A lakosság adó- és illetékbefizetése a számitásba vettnél lényegesen gyorsabb ütemü szocialista átszervezés ellenére - alig maradt el az előirányzattól. A termelőszövetkezeteknek és tagjainak nyujtott adókedvezmények miatt az együttesen kezelt adókban előállt, közel félmilliárd forint be-

vételkiesést ugyanis ugyszólván teljes egészében ellensulyozták a borforgalmi adóból, illetékekből és egyéb adókból származó többletbevételek /327 millió forint/. A termelőszövetkezetek jövedelemadó-befizetése valamivel kevesebb az előirányzottnál, mert kisebb volt az adó alapját képező részesedés is a tervezettnél. A földadónak /840 millió forint/ már közel háromnegyed részét a termelőszövetkezetek fizették.

III.

Kiadások

Az 1960. évi beruházások összege közel 37 milliárd forintot tett ki. A teljesitésből - nem számitva a termelővé minősitett kőolajkutakat - a központi fedezetből megvalósitott állami tervberuházásokra 28,2 milliárd forint jutott.

Beruházási kiadások cimén a költségvetésben kereken 21,6 milliárd forint került elszámolásra. Ebből 6,1 milliárd forint az 1959.évben megvalósult beruházások utólagos pénzügyi rendezését szolgálta, 15,5 milliárd forint pedig az 1960. évi beruházásokra történt folyósitásokkal kapcsolatos. Az 1960. évben megvalósult - a költségvetést terhelő - beruházások tekintélyes részének /5,4 milliárd forint/ pénzügyi rendezése az 1961. évre huzódott át. A költségvetés beruházási kiadásain kivül az állami tervberuházások pénzügyi fedezetére szolgált a vállalatok beruházási hányada, valamint a hosszulejáratu hitelek, a vállalati és a tanácsi alapok kisebb része.

Az állami beruházások tervét - beleértve az örök- és szövetkezeti lakásépitkezéseket is - 94,8 %-ra teljesitették. Ezen belül az épitési beruházások terveljesitése 94,8 %, a gépi beruházásoké 96,5 % /a belföldi gépeké 92,4 %, az importgépeké 100,1 %/, az egyéb beruházásoké pedig 91,2 % volt.

Az épitési beruházások terve nem teljesült. Az épitőipar termelési tervének további 5-6 %-os tulteljesitésére lett volna szükség ahhoz, hogy a decentra-

lizált alapok elszivó hatását kiküszöböljék, s a beruházási tervet teljesitsék. A tervmódositások, a végleges vállalati kijelölések késedelme és egyéb okok /tulteljesitési engedélyek/ következtében az épitőipar kapacitása továbbra is erősen szétforgácsolódott, s gyakran a pillanatnyi vállalati érdekek, az átmeneti anyag- és munkaerőellátási nehézségek határozták meg a terv helyett, hogy a teljesités melyik munkahelyen, melyik beruházáson történjék.

A gépi beruházások - különösen az importgép-beruházások - erőteljes növekedése következtében a gépi beruházások aránya 41,5 %-ról 42,9 %-ra, ezen belül az importgépeké 21,3 %-ról 23,7 %-ra emelkedett. Az összes gépi beruházáson belül már 1959-ben tulsulyra jutott az import és ez a tendencia az 196o. évben is érvényesült. A gépi beruházási tevékenység kiszélesülése tehát jelentős részben a nemzetközi fizetési mérleg terhére ment végbe, mégpedig olymódon, hogy nem teljesitették az épitési, a belföldi gépi és egyéb beruházási tervet. Az importgépek zömét mezőgazdasági és közlekedési gépek képezték. Az összes importgépberuházás 55,7 %-a néhány olyan irányitó hatóságra jutott, amelyek elsősorban üzembehelyezési eljárást nem igénylő, sorozatgyártásu gépeket, járműveket, mezőgazdasági gépeket vásároltak tömegesen.

A belföldi gépi beruházások esetében különösen az értékhatárfeletti beruházások teljesitése alacsony /egyes tárcáknál az átlagos felhasználás mértékét sem éri el/. Ennek oka az, hogy a globális megalapozottság mellett egyes beruházások gépszükségletét nem biztositották, a gépszállitások jelentékeny része - 41,8 %-a - a IV. negyedévben történt meg, amikor már a szerelési munkának is csak egy része volt elvégezhető. Ez a magyarázata annak is, hogy az egyéb beruházások terve nem teljesült. /Pl. a vállalatoknak az összes szerelési munkák lo-ll %-át végző csoportjánál az éves szerelési teljesitmény 9o %-a a negyedik negyedévre torlódott össze, ami azzal járt, hogy szerződés szerinti kötelezettségük nagyrésze az 1961. évre huzódott át./

A belföldi gépi beruházások terén tapasztalható visszásságokban közrejátszott

az is, hogy az exporttermékek gyártását általában a belföldi beruházási termékek elé sorolták. Az exporttervek minden áron való teljesitése kiesést idézett elő a beruházásra kerülő belföldi gépek termelésében, ez pedig fokozta az importgépek iránti szükségletet. A nemzetközi fizetési mérleg "javitásának" ez a módszere - a tapasztalatok szerint - egyáltalán nem célravezető, népgazdasági szempontból káros.

A decentralizált forrásokból megvalósitott beruházások a központi célkitüzésekkel összhangban nem álló jelenségekre utalnak. A csak részben központi anyagfedezetből létesitett u.n. tervenfelüli beruházások összege 4.150 millió forintot tett ki. Ezen belül a vállalatok mintegy 2 milliárd forintot felujitási alapjukból, 657 millió forintot vállalatfejlesztési alapjukból, 411 millió forintot egyéb forrásokból, 203 millió forintot rövidlejáratu bankhitelből használtak fel beruházásokra. Emellett a tanácsok községfejlesztési alapjuk eszközeiből 879 millió forintot forditottak beruházásokra.

A decentralizált alapok nagyarányu felhasználása mutatja, hogy a vállalati és tanácsi alapok eszközeinek évvégi zárolása, illetőleg központi beruházásokra való évközi átcsoportositása már csak igen kis mértékben gátolta meg 1960-ban, hogy a decentralizált pénzügyi eszközökből - a központi beruházások anyagi-müszaki fedezete rovására - hajtsanak végre beruházásokat. Ez főleg annak tulajdonitható, hogy a decentralizált alapok pénzügyi és anyagi lehetőségeinek összhangját a terv eleve nem teremtette meg, s igy a fölös pénzügyi források anyagi-müszaki fedezetet kerestek. Ez a magyarázata annak a több éve megfigyelhető jelenségnek is, hogy az épitőipar termelési tervének teljesitése és az állami tervberuházások megvalósitásának mértéke között ellentmondás mutatkozik; miközben az épitőipar tulteljesiti tervét, az állami beruházások terve nem, vagy csak éppen teljesül. Ezért a decentralizált alapok képzésének korlátozására, felhasználásának szabályozására hozott intézkedések fenntartására változatlanul szükség van.

A beruházások teljesitése és az üzembehelyezések közti jelentős eltérés a befejezetlen beruházások állományának további erőteljes emelkedését eredményezte; előzetes adatok szerint a növekedés - a nem aktiválható beru-

házásokkal együtt - mintegy 3 milliárd forintra tehető. Az üzembehelyezés aránya /91,7 %/ ugyan jobb, mint az első ötéves terv időszakában /82,6 %/, de még mindig kedvezőtlenebb, mint 1955-57 között volt /94,1 %/. Az átlagosnál alacsonyabb a felhasználás és üzembehelyezés aránya az épitési és egyéb beruházásoknál /86,3, illetve 9o,6 %/. A gépi beruházásoknál is eléggé számottevő az indokolatlanul a következő évre áthuzódó üzembehelyezés. Nem ritka jelenség, hogy a tényleges költség nagyobb, a megvalósult kapacitás pedig kisebb a tervezettnél, illetőleg a létrejött uj kapacitásokat nem használják ki kellően /pl. a gépeket egy müszakban üzemeltetik/. A tulságosan hosszu kivitelezési idő késlelteti a kapacitásbelépéseket, ami kiesést okoz a termelésben, a nemzeti jövedelemben. Számottevő az üzembehelyezés időpontjának éven belüli eltolódása is, az év végére tervezett kapacitásbelépések pedig jórészt áthuzódnak a következő évre, növelve a befejezetlen beruházások évvégi állományát.

A kivitelezési idő éppen a népgazdasági jelentőségü, értékhatárfeletti beruházások esetében kirivóan hosszu. Az 1959. évben 4o9 értékhatárfeletti tárcaberuházás teljes vagy részleges kapacitásbelépését irták elő. Ezek közül csupán 241 készült el, 74 beruházás kapacitása nem érte el a tervezett mértéket, 94 - zömében ipari - beruházás belépése pedig teljesen elmaradt. Az eszközök koncentrációja tehát a célkitüzésekkel ellentétben nem valósult meg, a népgazdaság erőforrásait elsősorban nem a folyamatban lévő beruházások befejezésére összpontositották.

Az általános lakásépitési akció keretében - 663 millió forint állami támogatással - 16.888 lakást épitettek. Az irodaátalakitási és tetőtérbeépitési akciónál tapasztalható nehézségek következtében az 1.333 engedély mellett csupán 736 lakás épitése fejeződött be. A központi lakásépitési programm részeként 196o-ban 492 millió forint értékü örök- és szövetkezeti lakás készült el. Az Országos Takarékpénztár 1.oo2 örök- és 1.579 szövetkezeti lakást értékesitett.

Hosszu- és középlejáratu hitelekre a költségvetés 5.185,3 millió forintot

irányzott elő. A költségvetésben ilyen cimen elszámolt kiadások összege 5,564,9 millió forint volt, ami az eredeti előirányzat 1o7,3 %-os teljesitésének felel meg.x/

Az 196o. évben müszakilag megvalósult termelőszövetkezeti beruházások összege - állatberuházások nélkül - 3.277 millió forint volt. A beruházások pénzügyi fedezetét hosszulejáratu hitel /2.oo3 millió forint/, vissza nem térítendő állami támogatás /243 millió forint/ és sajáterő /1.o31 millió forint/ képezte.

A termelőszövetkezeti beruházások 196o. évi összege kereken másfélszer akkora volt, mint az előző évben. Ez a fejlődés a mezőgazdaság tervezettnél nagyobb arányu szocialista átszervezését és egyben a termelőszövetkezeti sajáterő előirányzatot meghaladó növekedését tükrözi. A termelőszövetkezeti sajáterő több mint háromszorosa a tavalyinak. A sajáterő e jelentős emelkedése ellenére még alig több, mint az állóeszközök becsült értékcsökkenése.

Az év folyamán számos termelőszövetkezeti létesitmény épitését fejezték be. Igy többek között 5o.164 tehénistálló férőhelyet, 125.822 növendékmarhaistálló férőhelyet, 58.4o9 sertésfiaztató férőhelyet, 269.389 süldőszállás férőhelyet, 533.5o5 baromfi törzsól férőhelyet, 1.37o vagon befogadóképességü magtárt, 2o.95o vagon befogadóképességü górét létesitettek.

Az 196o. évi épitkezések jórészét már egyszerübb, olcsóbb kivitelezésben valósitották meg /szerfás épitmények/. A jelentős tervenfelüli épitkezések ellenére a közös állatállomány fejlesztését nagyban gátolta, hogy a férőhelyek száma nem elegendő, illetőleg nem megfelelő kivitelezésü.

x/ A naptári év folyamán a költségvetésből a pénzintézeteknek kiutalt és a pénzintézetek által a termelőszövetkezetek, a lakosság és a közületek részére folyósitott összeg eltér egymástól. Miután a tényleges igénybevételt a pénzintézeteknek a pótkezelési időszak végéig történt folyósitása tükrözi, a továbbiakban hitelcélonként az általuk kifizetett összegek felhasználásáról számolunk be.

Termelőszövetkezeti gépi beruházásokra, felszerelésekre mintegy 85o millió forintot használtak fel. Többek között beszereztek 4.276 traktort, 946 különféle vetőgépet, 538 teherautót és 2.666 pótkocsit. A termelőszövetkezetek főként az erőgépek iránt érdeklődtek. Egyes esetekben a vásárlásnak az volt az akadálya, hogy az előirt 25 %-os sajáterővel sem rendelkeztek.

Ut- és távvezetéképitésre 196o-ban 243 millió forint vissza nem téritendő állami támogatást folyósitottak. A tervezett 171 km bekötő uttal szemben 1o2 termelőszövetkezetnél 18o km-t épitettek. Az 196o. évi terv 5oo termelőszövetkezet villamositását irta elő, ezzel szemben 531 villamositása fejeződött be.

A középlejáratu hitelek összegéből a termelőszövetkezetek a bevitt állatok /122.924 ló, 86.897 szarvasmarha, 71.7o6 juh, 984 sertés/ és felszerelés ellenértékének megtérítésére 484 millió forintot forditottak /ebből az állatok ellenértéke 391 millió forint/. Tenyészállatok - többek között 51.o48 szarvasmarha, 99.818 sertés, 5o.542 juh, 483 ló stb. - vásárlására 432 millió forintot használtak fel. Gépekre, felszerelésekre 12o millió forint középlejáratu hitelt vettek igénybe. Épületre, épületfelujitásra 138 millió forint, földrendezésre 19 millió forint szolgált. Üzemviteli célokra 445 millió forint hitelt folyósitottak. A feloszlott termelőszövetkezetek kötelezettségeinek rendezésére 148 millió forintot, az 1959. évi zárszámadási mérleghiány rendezésére pedig 13o millió forintot forditottak.

x x x

A költségvetési szervek 196o.-évi gazdálkodása az éves terv célkitüzéseinek megvalósitása mellett a hároméves terv befejezését tükrözi.

Az 196o. évben a költségvetési szervek 32,1 milliárd forint kiadást teljesitettek, amely az előirányzat 98,4 %-os teljesitésének felel meg.

A gazdasági, szociális és egészségügyi, kulturális, továbbá az igazgatási feladatokra jutó kiadásoknak a költségvetési szervek összes kiadásaihoz mért aránya általában megegyezik az állami költségvetésről szóló 1960.évi I. törvény előirásaival. Az előirányzatból a központi szervek 22,2 milliárd forintot, a tanácsok pedig 9,9 milliárd forintot használtak fel.

A költségvetési szervek állandó főfoglalkozásu alkalmazottainak létszámát a költségvetés 1960. év végére kereken 310.700 főben állapitotta meg. Ez a szociális és egészségügyi, valamint a kulturális intézményeknél egyaránt 6.300-6.300 fő, a gazdasági szerveknél 600 fő, összesen 13.400 fő /4,5 %/ emelkedést jelentett az előző évihez képest. Az engedélyezett létszám az év folyamán lényegében az előirányzatnak megfelelően alakult és csak 200 fővel haladta meg az előirányzatot. A tervezettet meghaladó létszámtöbblet csaknem teljes egészében kulturális területen jelentkezett és a Magyar Rádió és Televizió, valamint a tudományos kutatás megnövekedett feladataival, továbbá a müvelődési otthoni hálózat bővitésével függ össze.

A betöltetlen állások száma 8.570 fő /2,7 %/ volt, az előző évivel azonos. Az átlagosnál lényegesen magasabb a betöltetlen állások száma a gazdasági szerveknél. Jelentős mértékü a betöltetlen állások száma /3,3 %/ a szociális és egészségügyi intézményeknél is; számos község még orvoshiánnyal küzd.

Az igazgatási szervek engedélyezett létszáma nem volt több az előirányzottnál, ezen belül azonban a központi szervek létszáma közel 400 fővel gyarapodott. Az emelkedést főleg a termelőszövetkezeti átalakulás következtében megnövekedett társadalombiztositási feladatok, a beruházási, valamint a müszaki fejlesztési tervek megalapozottabb elkészitése, kisebb részben a külképviseletek hálózatának bővitése tették szükségessé. Ugyanakkor mintegy 300 fővel meg kellett erősiteni a megyei és járási tanácsok egyes osztályait, igy elsősorban az igazgatási, mezőgazdasági és pénzügyi osztályokat. Egyidejüleg a termelőszövetkezeti mozgalom fejlődése lehetővé tette a községi mezőgazdasági felügyelői hálózat és adóapparátus létszámának 700 fővel való csökkentését.

Az 196o. év során 136.ooo dolgozó részesült béremelésben. A béremelés költségkihatása 13o millió forint volt. Az érintettek részére ez 13 %-os keresetemelkedést jelentett. A keresetnövekedés a tanácsok végrehajtóbizottságai dolgozóinál 18 %-os, a felsőoktatási oktatóknál 15 %-os, az egészségügyi, oktatásügyi, birósági és ügyészségi adminisztrativ, müszaki, gazdasági és kisegitő dolgozóknál lo-11 %-os volt. Nem került sor a minisztériumok és országos hatáskörü szervek, a gazdasági intézmények, valamint a központi igazgatás területi szervei dolgozói, továbbá a birák és ügyészek bérrendezésére.

Az 196o. évi költségvetés végrehajtása során a szociális és egészségügyi intézményeknél a tervezett feladatokat jórészt megvalósitották. Az intézmények hálozata általában a tervnek megfelelően bővült. A kitüzött mértékben javult a gyógyszer- és textilellátás, emellett előrehaladás történt az ingatlanok állagmegóvása terén is.

Szociális és egészségügyi célokra 12.996 millió forintot fordítottak, ami az előirányzat 99 %-a. Ebből a társadalombiztositási kiadásokra 8.169 millió forint jutott. A társadalombiztositási szolgáltatásokra jogosultak száma az 196o. évben elérte a 8,8 millió főt.

Az 196o. évben folyósitott nyugdijak a hosszabb munkaviszonnyal rendelkezők, valamint a régi nyugdijasok alacsony nyugellátásának korábbi években végrehajtott rendezése folytán 4.161 millió forintot tettek ki. A nyugdijak összegének az előző évhez képest bekövetkezett emelkedése /9,1 %/, a nyugdijasok átlagszámának egy év alatti növekedését /1,5 %/ jelentősen meghaladta. Ez nagyrészt annak következménye, hogy a régebbi jogu, alacsonyabb összegü ellátásban részesülők számának csökkenése mellett tovább nőtt azok száma, akik az uj nyugdijtörvény alapján magasabb nyugdijat kapnak. Az elmult évben - az alacsonyabb özvegyi-, árva-, hadigondozotti, stb. ellátással együtt, amely a sajátjogu ellátások átlagát erősen csökkenti - az egy ellátottra jutó átlagos havi nyugdij 525 forint volt. Ez a három év előtti átlagos ellátásnál közel 6o %-kal több.

A családi pótlék 1959. évi rendezése folytán a mult év végéig az egy családra jutó átlagos havi juttatás a munkaviszonyban álló biztositottaknál 2o3 forintra növekedett, ami kereken 5o %-kal haladta meg a rendezés előttit. Az 1959. évvel szemben a magasabb összegü ellátást már teljes évre kellett folyósitani, ezért a kiadások - az előző évhez képest 19 %-kal - 1.238 millió forintra emelkedtek. A kiadások nem érték el az előirányzatot: a teljesités 94,4 %. A megtakaritás annak következménye, hogy a loo fő biztositottra jutó családi pótlékban részesülők száma a tervezésnél figyelembevett 18,8 fő helyett csak 18,3 fő volt. Emellett a családi pótlékra jogosult termelőszövetkezeti tagok száma a vártnál nagyobb mértékben maradt el a termelőszövetkezeti szervezés során biztositottá váló uj termelőszövetkezeti tagok száma mögött.

A munkavállalók 1.829 millió forint készpénzsegélye 6,2 %-kal /lo6 millió forinttal/ meghaladta az 196o. évi előirányzatot. Ennek magyarázata az,hogy a táppénzszolgáltatásra jogosultak száma /2,818.ooo fő/ 2,5 %-kal volt nagyobb a tervezettnél és a tervezett táppénzes arány /4,3 %/ nem valósult meg, hanem az előző évivel /4,5 %/ azonos volt. A gyógyszerekre és a gyógyászati segédeszközökre forditott kiadások összege /94o millió forint/ a biztositottak számának növekedésével, a fokozott gyógyszerigénybevétellel, valamint a gyógyszerkiadások 1 főre jutó fejátlagának emelkedésével összefüggésben 4o millió forinttal több volt mint az előirányzat.

Az egészségügyi és szociális ellátás 4.828 millió forintot vett igénybe, ami az előirányzat 97,4 %-ának felel meg. Ezen belül a költségvetés a kórházi és klinikai ágyak fenntartására a tervezettnél 38 millió forinttal többet, 2.3ol millió forintot forditott. A kiadások emelkedéséhez a munkaerőellátottság javitásán kivül az e területen végrehajtott béremelések is hozzájárultak. A gyógyintézeti ágyak száma az év folyamán 76o-nal - néhány uj kisebb létesitménytől eltekintve - főleg az iparvidéki intézeteknél gyarapodott. Igy az 196o. év végén lo.ooo lakosra országosan közel 7o ágy jutott. Az e téren elért fejlődés nem tekinthető kielégitőnek, nemzetközi összehasonlitásban is legfeljebb közepesnek minősithető. Az ágyak száma ténylegesen ennél is alacsonyabb volt, mert a felujitási, tatarozási munkák, valamint a járványok miatt

elrendelt zárlatok és végül a beutalási rendszer kezdeti nehézségei miatt az ágykihasználás a tervezettől elmaradt, több megyében még az előző évvel szemben is csökkent. Bár az alacsony ágykihasználás kismérvü megtakaritással járt, az egy ápolási napra jutó költség emiatt emelkedett. További költségnövekedést okozott a bérrendezés, a normák változása és az egészségügyi ellátás javitását szolgáló uj álláshelyek engedélyezése is.

A szakorvosi rendelőintézeti órák számának növekedése /2,8 %/ sem tartott lépést a biztositottak számának növekedésével, ami az ellátási szinvonal csökkenésével járt. A lo.ooo biztositottra jutó napi átlagos rendelési óraszám az 1957. évi 37,7 órával szemben az 196o. évben csak 29,6, vidéken pedig a 27,6 órával szemben csak 2o rendelőóra volt.

A körzeti orvosi hálózat szervezése nem állott megfelelő arányban az ipar és a mezőgazdaság fejlődésével. Az uj szervezési formában müködő bányaüzemi körzetek, amelyek egyszerre látják el a terület üzemorvosi és körzeti orvosi feladatait, nem a mezőgazdasági, hanem csak egyes ipari területeken érezteték kedvező hatásukat. A járóbetegellátásnál nehézségeket okozott az orvoshiány. Vannak megyék /pl. Nógrád, Szabolcs, Hajdu megye/, amelyeknél az elmult évben a körzeti orvosi állások lo-18 %-a nem volt betöltve. A járóbetegellátásra forditott kiadások elértéék az előirányzat 99,1 %-át.

Az anya-, csecsemő- és gyermekvédelemre forditott kiadások 196o. évi összege 617 millió forint volt, ami az előirányzatnál 5,5 %-kal kevesebb. Az alacsonyabb teljesités átszervezésekkel és az idetartozó intézmények egy részének /szülőotthonok/ nem teljes kihasználtságával, a betöltetlen állások magas számával függ össze. A kiadások csökkenéséhez hozzájárult az is, hogy a kórházi szülőotthonok bővitése miatt a szülésznői állások egy része megszüntethetővé vált.

Az 196o. év folyamán kismértékben emelkedett a bölcsődei férőhelyek száma. A fejlődés tulnyomóan a mezőgazdasági jellegü megyéket érintette. Egyelőre azonban még minden looo gyermek közül csak 8 helyezhető el bölcsődében.

A közegészségügyi és járványügyi feladatokat 143 millió forint szolgálta. A tervezetthez képest mutatkozó közel lo %-os lemaradás a járványos megbetegedések számának csökkenésére utal. Emellett magas /lo %/ volt az üres orvosi állások száma is.

Fejlődés mutatkozott a szociális otthonoknál, ahol a férőhelyek száma meghaladta a 2o.ooo-et. A kiadások teljesitése a tervezetthez képest lo2 %-ot tett ki. A szociális otthonok egy részét betegek részére rendezték be, ezzel is mérsékelték a kórházak leterhelését. Jelentős volt a növekedés /három év alatt 25 %-os/ a nevelőotthonoknál, ahol a férőhelyek száma meghaladta a 13.4oo-at.

Az 196o. évben 233 millió forintot - az 1959. évinél 13,1 %-kal többet - fordítottak üdültetésre. A szakszervezeti üdültetésben résztvevő felnőtt dolgozók száma - több üdülő bővitése folytán - 18o.ooo főre emelkedett. A külföldi üdültetés is fejlődött, amihez hozzájárult egy 2o4 férőhelyes üdülőhajó üzembehelyezése is.

A kulturális ellátás területén tett intézkedések az oktatásra kötelezett, vagy oktatást igénylők számának növekedése miatt az oktatási intézményhálózatra háruló nagyobb feladatok megoldására irányultak. A követelményeket - főleg a felnőtt oktatásnál - befolyásolta a mezőgazdaság szocialista átszervezése és a különböző munkaterületekre előirt képesitési rendszer bevezetése.

Az 196o. év folyamán az oktatási reform megalapozott előkészitésére viszonylag széles körben kisérletek indultak meg. A költségtöbbleteket ebben az évben a kulturális előirányzatoknál elért megtakaritásokból sikerült ellensulyozni.

Folytatódott a politechnikai oktatás bevezetése az általános iskolák felső tagozataiban. A tervnek megfelelően folyt a diákotthonok kollégiumokká történő átszervezése is.

Az évközi tapasztalatok számos fontos gazdasági kérdés rendezésének szükségességére hivták fel a figyelmet. Ilyenek többek között az iskolákban folyó gyakorlati oktatás anyagellátásának és anyaggazdálkodásának egységes szabályozása, a müvészeti és népmüvelési intézmények gazdaságosabb müködése érdekében szükséges intézkedések, valamint a tudományos kutatások finanszirozásával összefüggő problémák rendezése. Az ezek megoldására irányuló munkálatok az 1960. év végén megkezdődtek.

Kulturális feladatokra kereken 6.140 millió forint - az előirányzat 97,5 %-a került felhasználásra. Az oktatási intézmények fenntartására 4.883 millió forintot forditottak, a népmüvelési és egyéb kulturális feladatok kiadásai pedig 1.257 millió forintot tettek ki.

Az elmult időszakban fokozottabban előtérbe került az ovodák és napközi otthonok hálózatának bővitése. Ennek eredményeként az 1960. évben már több mint 168.000 állandó és 43.000 idényjellegü ovodai férőhely fenntartására volt szükség. Az erre forditott kiadások összege 575 millió forint volt. A munkaviszonyban állók körének bővülése, valamint a mezőgazdaság szocialista átszervezése azonban ugrásszerüen megnövekedett követelményeket támasztott ezekkel az intézményekkel szemben. Az ovodákban elhelyezett gyermekek számaránya az 1960.évben - az összes ovodáskoru gyermekek számához viszonyitva - az 1957. évi 26 %-ról 31,5 %-ra emelkedett ugyan, mégis az igények egy részének kielégitésére nem nyilt lehetőség.

Az alsófoku oktatás 1960. évi kiadásai - a tervezett 99,3 %-át - 2.176 millió forintot tettek ki. Az intézetekre évről-évre nagyobb feladatot ró a növekvő tanulólétszám oktatásáról való gondoskodás. Az általános iskolai osztálytermek száma az elmult évben mintegy 2 %-kal növekedett és az év végén 30.150 volt. Ugyanezen időszakban az 1959/1960. tanévhez képest 5,9 %-kal nőtt a tanulói létszám. Az egyes intézmény-fajtákban az 1960. év végén mintegy 43.000 általános iskolai tanulócsoport oktatásáról, közel 5.400 gyermek gyógypedagógiai intézeti elhelyezéséről és több mint 2.700 általános iskolai napközi otthoni csoport ellátásáról történt gondoskodás. A napközi otthoni ellátásban részesülők száma az eltelt időszakban 110.000 főre emelkedett. Az általános iskolai napközi otthonokkal szemben jelentkező

igények jobb kielégitését a beruházási lehetőségek korlátozott volta akadályozta.

A gyakorlati oktatás /politechnikai/ bevezetése az általános iskolák felső tagozatában - a tervnek megfelelően - fokozatosan történik. Az 196o. évben 1.578 iskola 6.761 tanulócsoportjában folyt gyakorlati oktatás, összesen 11.666 foglalkozásu csoportban.

Az ipari tanuló oktatásban résztvevők száma az elmult évben tovább növekedett és elérte a 119.7oo főt. A beiskolázott tanulók száma azonban mintegy 3.ooo-rel kevesebb volt az előirányzottnál, igy ipari tanulóképzésre az 196o. évben a tervezettnél kevesebbet, kereken 523 millió forintot fordi tottak.

A középfoku oktatás céljára az 196o. évben összesen 776 millió forint került felhasználásra. Az iskolákba az 196o/61. tanévre 11.ooo tanulóval vettek fel többet, mint az azt megelőző évben, s igy a középfoku oktatási intézmények tanulólétszáma az 196o. év végére meghaladta a 152.ooo főt. Ennek ellenére középiskolában az 196o/61. tanévben végzett általános iskolai tanulóknak csak 43,5 %-a tanult tovább. A középiskolás tanulók 68 %-a állami általános gimnáziumba, 14 %-a ipari technikumba, 11 %-a közgazdasági technikumba jár. A megnövekedett tanulólétszám oktatására 196o. év végén már 4.33o osztály állt rendelkezésre. A diákotthoni férőhelyek száma - beruházási lehetőségek hiányában - nem emelkedett olyan mértékben, mint ahogy azt az igények szükségessé tették volna. Ezért a tanulói létszámnak csak 2o %-a - 31.3oo fő - részére lehetett diákotthoni elhelyezést biztositani. A középiskolák esti és levelező tagozatán tanulók száma tovább emelkedett és év végén elérte a 77.ooo főt.

A középfoku oktatás területén előtérbe került az a követelmény, hogy az iskolák magasfoku általános müveltség biztositása mellett korszerü elméleti és gyakorlati ismereteket is nyujtsanak a tanulók részére. Az iskolareform előkészitéseként kisérletképpen - a politechnikai oktatáson tulmenően - többféle gyakorlati oktatási forma került bevezetésre. Ennek keretében az 196o/61. tanévben az iskolák legnagyobb részében, összesen 1.3oo

osztályban folytattak 5+1 tipusu gyakorlati oktatást.

A felsőfoku oktatási intézetek 1960. évi kiadásai 640 millió forintot tettek ki. Az intézetek hallgatói létszáma az 1960.évben jelentős mértékben növekedett. A nappali oktatásban résztvevők száma meghaladta a 29.000 főt, az esti és levelező szakokon pedig több mint 15.000 hallgató tanult. Ez azt jelenti, hogy hazánkban az 1960. évben - 10 millió lakost véve számitásba - minden 10.000 lakosból 44 fő felsőfoku oktatási intézet hallgatója volt. A felsőoktatásban résztvevők számának ez az aránya - mely a következő évben előreláthatóan tovább fog emelkedni - nemzetközi viszonylatban is kedvező. A diákotthonokban elhelyezettek száma a nappali hallgatók számával arányosan emelkedett. Az 1960/61. tanévben a nappali hallgatók 49,6 %-a nyert elhelyezést egyetemi diákotthonokban.

A tanfolyami oktatásra forditott összeg /193 millió forint/ az előirányzottnál 11 %-kal alacsonyabb. A lemaradás csaknem teljes egészében a mezőgazdasági szakoktatásnál következett be,a tervezettnél jelentősen kisebb tanfolyami hallgatói létszám miatt.

A tudományos kutatásokra előirányzott összeg /194 millió forint/ tulnyomó többségében a Magyar Tudományos Akadémia irányitása alatt álló kutatóintézetekben és az egyetemi tanszékeken folyó akadémiai kutatómunka támogatására szolgált. Az 1960. évi teljesités /198 millió forint/ arra mutat,hogy a kémiai, a müszaki-fizikai és az atomfizikai kutatás fejlesztéseinek kitüzött programját megvalósitották, amelyeknek keretében a hazai izotoptermelés is kezdetét vette.

Az alapkutatások fokozottabb támogatását segitette elő az ipari tárcák müszaki fejlesztési alapjából képzett Tudományos Kutatások Fejlesztési Alapja. Az e célra engedélyezett összegből /100 millió forint/ a távlati kutatási terv megvalósitásában érdekelt természet-, agrár-, orvos- és müszaki tudományos kutatóintézetek és egyetemi tanszékek részesültek támogatásban.

Népmüvelési és egyéb kulturális célokra az 1960. évben 1.257 millió forintot vettek igénybe. Bővült a területi közmüvelődési könyvtárak hálózata, a könyvtárak száma 1960. évben megközelitette a 4.700-at. A könyvtárral és müvelődési otthonnal nem rendelkező kisebb községek kulturális ellátását 23 müvelődési autó biztositotta. A rádióelőfizetők száma elérte a 2,200.000 főt, a televiziónak pedig több mint 100.000 fő előfizetője volt.

A szinházak támogatása meghaladta a tervezettet. Különösen a pécsi és budapesti Nemzeti Szinháznál volt nagyobb mértékü támogatásra szükség.

A költségvetési szervek gazdasági feladatait az 1960. évben kereken 4.610 millió forint szolgálta, ami az előirányzat 101,7 %-os teljesitésének felel meg.

Az 1960. évi gazdasági kiadások előirányzata tulnyomórészt a mezőgazdaság szocialista átszervezésével összefüggő, a költségvetési szerveket terhelő kiadásokat, a vizügyi létesitmények fenntartását és felujitását, az ár- és belvizvédelmet, a távolsági és helyi utak, valamint hidak fenntartását és korszerüsitését, végül a kommunális szükségletek jobb kielégitését szolgálta. A tervezettnél nagyobb összeget forditottak a helyi utak és hidak fenntartására és korszerüsitésére, továbbá a kommunális feladatok ellátására.

A mező- és erdőgazdasági célokra forditott összeg /783 millió forint/ az előirányzat 88,3 %-a. A lemaradás azzal függ össze, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezése következtében egyes központi feladatok csökkentek. Az idetartozó költségvetési intézmények müködése jelentős segitséget nyujtott a termelőszövetkezetek részére. Az év folyamán az ujonnan alakult, illetve gyengén müködő termelőszövetkezetek munkájának megjavitása érdekében 4.000-nél több szakembert helyeztek át a mezőgazdaságba. A nagyüzemi gazdálkodás feltételeinek biztositása céljából - mintegy 60 millió forint költséggel - a korábbi éveknél lényegesen nagyobb mérvü tagositási és földrendezési munkát kellett elvégezni. Az 1960.évben közel 1.100 községben - 5,3 millió kataszträlis holdon - végeztek földrendezést.

A növényvédő állomások segitsége folytán a mezőgazdaság terméshozamai jelentősen növekedtek. Számitások szerint a növényvédelmi munkák révén megmentett termés értéke évente az 5oo-6oo millió forintot is eléri. Az 196o. évben a növényvédő állomások 1,178.ooo kat. holdon végeztek munkát, ami több mint kétszerese az 1957. évinek.

Közlekedési feladatokra az 196o. évben 2.o48 millió forintot, az előirányzat lol,5 %-át használták fel. Az előirányzatnál magasabb teljesités a helyi utak és hidak fokozottabb fenntartásával és felujitásával függ össze. A kiadások legnagyobb részét a távolsági, valamint a helyi utak és hidak fenntartási és korszerüsitési munkálataira forditották. Az év folyamán 9o8 km távolsági ut korszerüsitését végezték el. Az utfenntartási munkák fajlagos költsége az elmult évhez viszonyitva tovább csökkent. Az utfenntartási munkák gépesitése és a nagyobb termelékenységü brigádrendszer szervezése megkezdődött, aminek eredményeként az év végén már 35 gépesitett brigád müködött.

A közuti gépjárműforgalom 196o. évben az 1956-57. évinek mintegy másfélszeresére emelkedett. Az uthálózat állapota a forgalom fejlődésével nem tartott lépést, sőt a karbantartás terén az előző időszakban bekövetkezett lemaradás is csak részben volt pótolható.

A vizgazdálkodásra forditott 6ol millió forint a tervezettnek csak 95,9 %-át érte el, mert egyrészt a vizügyi intézmények bevételeinek kedvezőbb alakulása miatt az állami támogatás egy része felhasználatlanul maradt, másrészt a helyi vizkár elháritási feladatok csökkentek. Jelentős feladatot végeztek a vizügyi szervek az öntözőviz szolgáltatás területén. A vizügyi igazgatóságok 1957. évben 81.221 kat. holdat láttak el öntözővizzel, az 196o. évben ez a szolgáltatás 112.o48 kat.holdra bővült.

A vizügyi feladatok ellátásában jelentős segitséget nyujtottak a nagyobbrészt 196o-ban megalakult vizgazdálkodási társulatok. A vizgazdálkodási társulatok az 196o. év során többek között 4o millió forintos költséggel 45o.ooo kat.hold belviz mentesitését hajtották végre. Az ivóvizellátás javitására 24

millió forintot forditottak. Az elmult évben a csatornahálózat fejlesztésével 7.ooo kat.hold öntözését tették lehetővé, amelynek költségei elérték a 17 millió forintot.

Az igazgatási szervek kiadásainak összege 2.3o2 millió forint volt, az előirányzat 99,7 %-a. Év közben, a gazdaságosabb müködés érdekében tett intézkedések eredményesnek bizonyultak, megtakaritásokkal jártak. Annak ellenére, hogy a mezőgazdaság nagyüzemi átalakitásával járó szervezési és társadalombiztositási teendők az év folyamán tovább növelték az igazgatási szervek feladatait, a kiadások a költségvetési előirányzaton belül maradtak. Rendkivüli feladatot jelentett a népszámlálás végrehajtása. Az adatfelvételi és feldolgozási költségek összege az 196o. évben 78 millió forint volt. A beruházási, valamint a müszaki fejlesztési tervek megalapozottabb előkészitése és végrehajtásának ellenőrzése érdekében bővült az Országos Tervhivatal szervezete és megalakult a Beruházási Iroda. Az év folyamán négy uj külkereskedelmi kirendeltség és két uj követség kezdte meg müködését.

Rend- és jogbiztonsági célokra forditott kiadások összege 3.143 millió forint volt, az előirányzat 95,9 %-a. A védelmi kiadásokra előirányzott 3.1oo millió forintot az év során 2.939 millióra csökkentették, amivel szemben a tényleges teljesités 2.917 millió forintot tett ki.

IV.

A tanácsok gazdálkodása.

Az 196o. év folyamán a tanácsok és végrehajtóbizottságaik gazdasági szervező és irányitó tevékenysége - feladataik és hatáskörük bővülésével összhangban - hatékonyabbá vált. Sokoldaluan foglalkoztak gazdasági szerveik tevékenységével. A vállalatok és intézmények vezetőit szakmai tevékenységük mellett gazdasági munkájukról is beszámoltatták, birálataikkal, intézkedéseikkel nagymértékben elősegitették e szervek munkájában a meglévő fogyatékosságok felszámolását.

A tanácsok 1960. évi költségvetésének végrehajtása a következő.

B e v é t e l e k

Megnevezés	1960. évi teljesítés millió forintban
Vállalatok befizetései	1.506
Költségvetési szervek bevételei	906
Adórészesedés:	
Együttesen kezelt adók	1.646
Magánosok forgalmi adói	149
Tanácsi vállalatok forgalmi és illetményadói	978
Kisipari szövetkezetek adói	1.884
Földmüvesszövetkezetek adói	262
Beruházások fedezete	2.175
Állami hozzájárulás	4.079
Egyéb	416
Összesen	14.001

K i a d á s o k

Megnevezés	1960. évi teljesítés millió forintban
Vállalati kiadások	995
Beruházások	2.175
Költségvetési szervek kiadásai:	
Gazdasági kiadások	1.793
Szociális és egészségügyi kiadások	3.333
Kulturális kiadások	3.473
Igazgatási kiadások	1.269
Rend- és jogbiztonsági kiadások	37
Összesen	13.075

A tanácsok 1960. évi bevételi terveiket országos és megyei szinten általában teljesitették. Megyéken belül azonban az egyes tanácsok között lényeges eltérések tapasztalhatók, ami a bevételi tervek aránytalan bontásának tudható be. Az 1960. évben a tanácsok kereken 139 millió forint bevételi

többletet értek el, amit az 1961.évben költségvetési feladataik eredményesebb megoldására használhatnak fel.

Az 1960.évben a tervezetthez képest megváltozott a tanácsok bevételeinek belső összetétele: megnőtt a vállalati és szövetkezeti adókból átengedett bevételek összege, ugyanakkor a mezőgazdasági lakosság együttesen kezelt adóinak jelentős csökkenése folytán és a tanácsok által év közben átvett feladatok miatt nagymértékben - 1.225 millió forinttal - nőtt az állami hozzájárulás.

Év közben a tanácsok költségvetésében előirányzott nyereségbevétel módositása vált szükségessé a forgalmi adó kulcsok emelése, a nyereség egy részének forgalmi adósitása következtében. Igy a nyereség eredeti 1.901 millió forint előirányzata 1.506 millió forintra módosult. A nyereségkiesést a forgalmi adó bevétel növekedése ellensulyozta. A tanácsok - Szolnok megye és Debrecen város kivételével - a módositott előirányzatoknak megfelelő nyereségbevételt maradéktalanul elérték, sőt lényegesen tulteljesitették, s a tanácsok költségvetésében előirányzott összegeken felüli részt - 442 millió forintot - az 1.029/1960. Korm. sz. határozat rendelkezései alapján a központi költségvetés javára utalták át. A tanácsi vállalatok az elért többleteredményből 58,9 millió forintot vállalatfejlesztési alapra, 157 millió forintot nyereségrészesedés cimén visszatartottak.

A tanácsi iparvállalatok termelése az 1959. évit 10,7 %-kal, a tervezettet 4,7 %-kal meghaladta. A tervek tulteljesitése nem volt egyenletes: a többlettermelés a legszámottevőbb a ruházati iparban /21 %/, a butoriparban /18 %/, a müszeriparban /52 %/ és a cipőiparban volt /12%/. A költségszint az 1959. évihez képest 1,6 %-kal, a tervezetthez viszonyitva 0,4 %-kal csökkent. A tanácsi iparvállalatok nyeresége elérte a 900 millió forintot.

Az épitőipar termelési tervét 104 %-ra teljesitette. Ezen belül az épitésszerelési tevékenységnél 2 %, a tervező tevékenységnél 21 % volt a tulteljesités. A költségszint az éves tervvel szemben 0,3 %-kal csökkent.

A közlekedési vállalatok teljesitményi tervüket 1o5,3 %-ra teljesitették. Kedvezően alakult a költséggazdálkodás is: a tervezett költségszinthez viszonyitva a csökkenés 3 %-ot tett ki, ami az anyagköltségen kivül valamennyi költségtényezőnél éreztette hatását. A közlekedési vállalatok fenntartását a menetdijbevételek azonban még nem fedezik, igy a költségvetésre az 196o. évben közel 28o millió forint terhet róttak.

Jelentős volt a forgalomnövekedés mind a fővárosban, mind vidéken. Bővült a járműállomány. Csak a fővárosban 98 villamos motorkocsi, 26 villamos pótkocsi, 156 autóbusz, 3o autóbusz pótkocsi, a helyi érdekü vasutaknál pedig 77 kocsi került forgalomba, s ezzel javult a főváros közlekedése. Debrecenben, Szegeden, Miskolcon, Pécsett és Szombathelyen a közlekedés kulturáltságának emelését számos uj jármü üzembehelyezése szolgálta.

A tanácsi kereskedelem árbevétele 196o. évben tovább emelkedett, s több mint 35 milliárd forint volt, ami 1o %-kal több az előző évinél. Az elért árbevételből a kiskereskedelem részesedése 27,8 milliárd forint. Az év első felében az iparcikkek forgalma, a második félévben pedig az élelmiszerek forgalma sokkal élénkebb volt, mint az előző év azonos időszakában. A kereskedelmet az 196o. évben a bolthálózat szakositása, valamint az uj kereskedelmi formák /önkiszolgálás, gyorskiszolgálás, önkiválasztás, stb./ fokozottabb elterjesztése jellemezte. Ez jelentős átszervezési költséget, berendezési átalakitásokat és selejtezéseket, uj beruházási igényeket okozott.

A tanácsok beruházási kiadás cimén az 196o. évben 2,2 milliárd forintot számoltak el. A beruházások végrehajtása az oktatási, a sport és az igazgatási célokat szolgáló létesitményeknél volt a legeredményesebb.

Az év folyamán elkészült a budapesti, Csarnok-téri 12 tantermes iskola. Debrecenben 1oo férőhelyes diákotthon, Hajdu megyében, Bakonszegen 5o férőhelyes ovoda létesült. Befejeződött a budapesti István kórház korszerüsitése. Megkezdte müködését a fővárosban a Pócsmegyeri I.számu, Somogy megyében pedig a Császár réti vizmü.

A tanácsi költségvetési szervek 1960. évi kiadásai 9,9 milliárd forintot tettek ki. A gazdasági feladatokra 18,1 %, a szociális és egészségügyi ellátásra 33,6 %, a kulturális intézményekre 35,1 %, a rend- és jogbiztonsági ágazatra 0,4 %, az igazgatási kiadásokra pedig 12,8 % jutott.

A tanácsok gazdasági kiadásának alakulását, amely a költségvetési szervek összes gazdasági kiadásának 39 %-át teszi ki, elsősorban a mezőgazdaság szocialista átszervezésének végrehajtásával összefüggő feladatváltozás és a kommunális ellátás javulása befolyásolta. Az 1960. évben a mezőgazdasági tartalékterületekből 65.000 kh. került át a termelőszövetkezetek kezelésébe. A kisebb községi üzemek, homokbányák, fürészüzemek, kőbányák közül többet átadtak a termelőszövetkezeteknek. Az év során kereken 34,4 millió m2 tisztitott utfelület, 27,2 millió m2 park fenntartására nyilt lehetőség. A közvilágitás céljait közel 300 ezer lámpahely, a vizellátást 25 ezernél több kut és mintegy 230 kisvizmü biztositotta. Az államositott lakóházak karbantartására és felujitására előirányzott összegeket felhasználták, ennek ellenére a lakóházak állaga nem javult, mert az előirányzott összeg a legszükségesebb javitásokra volt elég.

A szociális és egészségügyi kiadások kereken 26 %-a a tanácsok költségvetésében került felhasználásra. Ennek keretében a tanácsok 50.944 kórházi ágy, 1.228 szülőotthoni ágy, több mint 17.000 bölcsődei és közel 9.000 szociális otthoni férőhely fenntartásáról, továbbá 3.234 orvosi körzet és 22.961 szakorvosi óra szükségleteiről gondoskodtak.

A tanácsok kulturális célokra a költségvetés összes kulturális kiadásainak több mint 56 %-át forditották. A mezőgazdaság szocialista átszervezése következtében jelentkező szükségletek jobb kielégitésére bővült az ovodai napköziotthoni hálózat. Növekedtek a kiadások az évközben átvett gyógyitva nevelő intézményi, valamint a diákotthoni uj férőhelyek megvalósitása miatt. Többletet okozott a politechnikai képzés, az oktatási intézmények nem pedagógus alkalmazottainak bérrendezése, valamint a dolgozók iskolái hallgatói létszámának növekedése.

A községfejlesztési alapok eszközei az 1960. évben is jelentős mértékben egészitették ki a tanácsok költségvetését. A községfejlesztési tervek keretében a tanácsok 1,4 milliárd forintot használtak fel főként kommunális és kulturális feladatok megvalósitására. Az 1960. évben a községfejlesztési alapok összes kiadásainak kereken 61 %-a /882 millió forint/ kommunális célokat szolgált. A kulturális ellátás javitására a községfejlesztési alapok összes kiadásainak 27 %-át forditották. Az 1960. évben a községfejlesztési alapokból a tanácsok közel 870.000 m2 szilárd burkolatu utat és 1,130.000 m2 járdát, 122 db hidat, 377 db kutat létesitettek, 240 db általános iskolai tanterem, 89 db orvosi lakás használatbavételét valósitották meg. A müvelődési házak száma 83-mal, a müvelődési otthonoké pedig 89-cel gyarapodott.

x x x

Ö S S Z E S I T É S E K

Az 1960. évi állami költségvetés végrehajtásának mérlege

/ Ezer forintban /

Bevételek	Előirányzat	Teljesítés	Kiadások	Előirányzat	Teljesítés
Állami vállalatok befizetései			**Felhalmozási kiadások**		
Forgalmi és egyéb adók	16,654.397	16,271.023	Beruházások	20,529.787	21,586.279
Vállalati nyereségbefizetés 1/	25,900.000	25,024.044	Készletezés	470.000	264.422
Társadalombiztosítási járulék	4,024.232	4,166.080	Hosszu- és középlejáratu hitelek	5,185.306	5,564.370
Illetményadó	4,704.465	4,658.432			
Egyéb vállalati befizetés	410.552	445.125	**Hitelfedezeti Alap**	-	5,000.000 2/
Előző évi nyereségbefizetés	7,900.000	7,570.620			
			Vállalatok pénzellátása		
Szövetkezetek befizetései			Külkereskedelmi árkiegyenlítés	7,200.000	4,624.474
Forgalmi és jövedelemadó	1,326.000	1,773.615	Egyéb vállalati kiadás	1,565.193	1,647.975
Illetményadó	319.000	385.173			
Társadalombiztosítási járulék	221.500	219.754	**Közületi kiadások**		
Hitelvisszafizetés	152.000	252.754	Gazdasági szervek és intézkedések kiadásai	4,531.701	4,609.890
			Szociális és egészségügyi kiadások	13,124.491	12,996.531
Lakosság befizetései			Kulturális kiadások	6,299.411	6,139.702
Adó és illeték	4,405.000	4,334.911	Védelmi kiadások	3,100.000	2,916.657
Nyugdijjárulék	1,617.594	1,644.500	Rend- és jogbiztonsági kiadások	3,278.219	3,142.559
Hitelvisszafizetés	327.300	350.485	Igazgatási kiadások	2,309.797	2,302.084
Költségvetési szervek befizetései			**Belföldi államkölcsönök visszafizetése**	348.712	300.149
Központi szervek	894.741	1,071.549			
Tanácsi szervek	848.746	906.326	**Nemzetközi kötelezettségek**	1,666.500	1,608.866
Társadalombiztosítási járulék	984.898	982.036			
			Költségvetési tartalék	840.000	- 3/
Egyéb befizetések	1,622.661	1,601.794			
Bevételek főösszege	72,313.086	74,658.221	**Egyéb kiadások**	1,550.550	1,649.987
Összesítés:					
Bevételek főösszege	72,313.086	74,658.221			
Kiadások főösszege	71,999.667	74,354.445			
Bevételi többlet	313.419	303.776	Kiadások főösszege	71,999.667	74,354.445

1/ Népgazdasági szinten összevont adatokat tartalmaz.
2/ A készletek gyarapodása következtében az állami vállalatok megnövekedett forgóeszköz szükségletével összhangban került megállapitásra.
3/ A tartalék felhasználása az egyes jogcimek teljesitésében szerepel.

Az állami vállalatok költségvetési befizetései fejezetenként és jogcimenként

/ Ezer forintban /

Megnevezés	Forgalmi és egyéb adók	Nyereségbefizetés	Illetményadó	Egyéb vállalati befizetés	Összesen
	T e l j e s i t é s				
Minisztertanács és alárendelt szervei	12.467	33.074	8.801	17	54.359
Magyar Testnevelési és Sporthivatal	952	1.983	.	.	2.935
Magyar Tudományos Akadémia	1.419	4.544	2.507	.	8.470
Központi Statisztikai Hivatal	271	215	678	225	1.389
Belügyminisztérium	170.168	62.061	4.828	.	237.057
Honvédelmi Minisztérium	423	9.962	3.886	.	14.271
Pénzügyminisztérium	311.268	1,516.320	5.258	387	1,833.233
Igazságügyminisztérium	149	1.823	443	.	2.415
Kohó- és Gépipari Minisztérium	356.439	8,479.971	975.559	119.213	9,931.182
Nehézipari Minisztérium	3,156.814	3,353.910	767.611	84.781	7,363.116
Országos Földtani Főigazgatóság	1.995	28.145	9.887	29	40.056
Könnyüipari Minisztérium	8,949.662	2,799.338	509.690	5.614	12,264.304
Földmüvelésügyi Minisztérium	- 55.448[2/]	137.446	25.020	46.046	153.064
Állami Gazdaságok Főigazgatósága	- 528.315[2/]	.	19.066	772	- 508.477
Országos Erdészeti Főigazgatóság	331.961	211.186	138.220	380	681.747
Belkereskedelmi Minisztérium	- 841.204[2/]	751.695	31.029	36.364	- 22.116
Külkereskedelmi Minisztérium	1,026.989	342.492	3.096	.	1,372.577
Élelmezésügyi Minisztérium	6,373.407	1,986.848	192.439	3.426	8,556.120
Épitésügyi Minisztérium	735.292	2,103.371	547.881	110.398	3,496.942
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium	-2,250.288[2/]	3,224.098	851.807	16.679	1,842.296
Országos Vizügyi Főigazgatóság	- 9.562[2/]	56.003	13.220	184	59.845
Müvelődésügyi Minisztérium	61.421	95.296	13.931	54	170.702
Egészségügyi Minisztérium	15.124	51.283	5.070	119	71.596
Helyi vállalatok befizetése a központi költségvetésbe	449.619	.	528.505	20.437	998.561
Helyi vállalatok befizetése a tanácsok költségvetésébe	.	1,505.550	.	.	1,505.550
Együtt[1/]	18,271.023	26,756.614	4,658.432	445.125	50,131.194

1/ A vállalati befizetések fejezetenként összevontan szerepelnek, ezért a mérlegben kimutatott adatoktól eltérnek.
2/ A vállalatok részére kifizetett árkiegészités a forgalmi adó befizetést meghaladja.

A népgazdasági beruházások és a beruházási hányad befizetések fejezetenként

/ Ezer forintban /

Megnevezés	Beruházási keret	Beruházási hányad befizetés	Beruházás a költségvetésből
	T e l j e s i t é s		
Minisztertanács és alárendelt szervei	162.700	1.900	160.800
Népköztársaság Ügyészsége	3.000	.	3.000
Magyar Testnevelési és Sporthivatal	9.400	900	8.500
Magyar Tudományos Akadémia	55.700	2.300	53.400
Országos Tervhivatal	7.500	.	7.500
Munkaügyi Minisztérium	42.700	.	42.700
Központi Statisztikai Hivatal	49.100	400	48.700
Külügyminisztérium	1.300	300	1.000
Belügyminisztérium	21.200	3.400	17.800
Pénzügyminisztérium	6,694.879	20.300	6,674.579 1/
Igazságügyminisztérium	1.700	.	1.700
Kohó- és Gépipari Minisztérium	2,760.600	1,286.500	1,474.100
Nehézipari Minisztérium	5,588.700	2,161.100	3,427.600
Országos Földtani Főigazgatóság	50.000	17.500	32.500
Könnyüipari Minisztérium	692.000	432.000	260.000
Földmüvelésügyi Minisztérium	1,961.300	14.500	1,946.800
Állami Gazdaságok Főigazgatósága	1,029.400	5.100	1,024.300
Országos Erdészeti Főigazgatóság	323.300	53.700	269.600
Belkereskedelmi Minisztérium	194.400	81.600	112.800
Külkereskedelmi Minisztérium	14.300	4.600	9.700
Élelmezésügyi Minisztérium	426.800	289.900	136.900
Épitésügyi Minisztérium	1,294.100	232.200	1,061.900
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium	3,305.100	1,274.100	2,031.000
Országos Vizügyi Főigazgatóság	366.500	14.800	351.700
Müvelődésügyi Minisztérium	146.500	11.500	135.000
Egészségügyi Minisztérium	120.100	2.100	118.000
Központi szervek összesen	25,322.279	5,910.700	19,411.579
Tanácsi szervek	2,711.300	536.600	2,174.700
Együtt	28,033.579	6,447.300	21,586.279

1/ Tartalmazza az 1959.évi pótkezelés összegét 6,062.467 Ft-ot.

Az állami vállalatok pénzellátása fejezetenként és jogcimenként

/ Ezer forintban /

Megnevezés	Dotáció	Igazgatói alap	Egyéb vállalati kiadás	Összesen
	T e l j e s i t é s			
Magyar Testnevelési és Sporthivatal	.	.	69o	69o
Magyar Tudományos Akadémia	.	.	22o	22o
Belügyminisztérium	.	.	143	143
Pénzügyminisztérium	.	.	115.551	115.551
Kohó- és Gépipari Minisztérium	27.435	11.393	38.994	77.822
Nehézipari Minisztérium	25.818	16	93.2o1	119.o35
Országos Földtani Főigazgatóság	.	.	55.174	55.174
Könnyűipari Minisztérium	.	.	3.472	3.472
Földmüvelésügyi Minisztérium	435.211	.	87.199	522.41o
Állami Gazdaságok Főigazgatósága	233.o28 2/	.	51.416	284.444
Országos Erdészeti Főigazgatóság	.	.	1.81o	1.81o
Belkereskedelmi Minisztérium	.	.	1o9.62o	1o9.62o
Külkereskedelmi Minisztérium	47	.	1.o25	1.o72
Élelmezésügyi Minisztérium	1.o31	.	4.224	5.255
Épitésügyi Minisztérium	.	.	4.684	4.684
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium	.	429	36.629	37.o58
Országos Vizügyi Főigazgatóság	.	.	122	122
Müvelődésügyi Minisztérium	.	.	17.948	17.948
Egészségügyi Minisztérium	.	77	18.759	18.836
Helyi vállalatok pénzellátása a központi költségvetésből	1o.ooo	.	.	1o.ooo
Helyi vállalatok pénzellátása a tanácsi költségvetésből	.	.	995.179	995.179
Együtt 1/	732.57o 2/	11.915	1,636.o6o	2,38o.545

1/ A vállalati kiadások fejezetenként összevontan szerepelnek, ezért a mérlegben kimutatott adatoktól eltérnek.
2/ Ebből veszteségtérités 233.o28 Ft.

A központi és tanácsi költségvetési szervek kiadásai ágazatonként és alágazatonként

/ Ezer forintban /

Megnevezés	Előirányzat			Teljesítés		
	központi szervek	tanácsi szervek	összesen	központi szervek	tanácsi szervek	összesen
Gazdasági szervek és intézkedések						
Ipar	16.017	.	16.017	15.461	.	15.461
Építőipar	39.154	.	39.154	42.761	.	42.761
Mező- és erdőgazdaság	618.928	268.067	886.995	476.214	306.857	783.071
Közlekedés és hírközlés	1,501.988	516.001	2,017.989	1,495.921	552.355	2,048.276
Kereskedelem	74.144	.	74.144	70.156	.	70.156
Egyéb gazdasági tevékenység	220.540	144.150	364.690	201.313	99.472	300.785
Község- és városgazdálkodás	.	505.843	505.843	.	748.489	748.489
Vízgazdálkodás	543.541	83.328	626.869	515.280	85.611	600.891
Gazdasági szervek és intézkedések összesen	3,014.312	1,517.389	4,531.701	2,817.106	1,792.784	4,609.890
Szociális és egészségügyi ágazat						
Kórházak és egyéb fekvőbeteg intézmények	376.559	1,515.198	1,891.757	371.785	1,547.270	1,919.055
Klinikák	370.932	.	370.932	381.754	.	381.754
Járóbetegellátás	28.085	732.583	760.668	27.032	726.604	753.636
Anya-, csecsemő- és gyermekvédelem	190.144	462.673	652.817	178.146	438.560	616.706
Közegészségügy és járványügy	55.385	103.509	158.894	51.038	92.502	143.540
Egyéb egészségügyi ellátás	309.098	.	309.098	199.034	.	199.034
Egészségügyi ellátás összesen	1,330.203	2,813.963	4,144.166	1,208.789	2,804.936	4,013.725
Szociális feladatok	24.534	65.008	89.542	22.060	64.113	86.173
Szociális otthonok	54.636	431.573	486.209	43.363	451.920	495.283
Üdültetés	223.563	11.465	235.028	220.592	11.929	232.521
Munkavállalók családvédelme	1,311.000	.	1,311.000	1,238.101	.	1,238.101
Munkavállalók készpénzsegélye	1,723.331	.	1,723.331	1,829.422	.	1,829.422
Munkavállalók gyógyszerellátása	900.215	.	900.215	940.053	.	940.053
Nyug- és egyéb ellátás	4,235.000	.	4,235.000	4,161.253	.	4,161.253
Szociális gondoskodás összesen	8,472.279	508.046	8,980.325	8,454.844	527.962	8,982.806
Szociális és egészségügyi ágazat összesen	9,802.482	3,322.009	13,124.491	9,663.633	3,332.898	12,996.531
Kulturális ágazat						
Óvodák	105.645	462.871	568.516	104.572	470.475	575.047
Alsófoku oktatás	76.353	2,115.957	2,192.310	12.747	2,163.266	2,176.013
Ipari tanulók oktatása	546.329	15.005	561.334	510.302	12.330	522.632
Középfoku oktatás	324.248	461.602	785.850	314.631	461.561	776.192
Felsőfoku oktatás	653.544	.	653.544	639.920	.	639.920
Tanfolyamok	170.103	47.290	217.393	152.763	40.732	193.495
Oktatás összesen	1,876.222	3,102.725	4,978.947	1,734.935	3,148.364	4,883.299
Népművelési intézmények és feladatok	349.439	159.104	508.543	342.266	164.449	506.715
Művészeti intézmények és feladatok	105.778	69.561	175.339	103.479	75.395	178.874
Tudományos intézetek és feladatok	194.377	.	194.377	198.234	.	198.234
Sportlétesítmények és feladatok	123.705	19.377	143.082	120.788	18.898	139.686
Kulturális céltámogatás	186.485	112.638	299.123	167.031	65.863	232.894
Népművelési és egyéb kulturális feladatok összesen	959.784	360.680	1,320.464	931.798	324.605	1,256.403
Kulturális ágazat összesen	2,836.006	3,463.405	6,299.411	2,666.733	3,472.969	6,139.702
Védelmi ágazat	3,100.000	.	3,100.000	2,916.657	.	2,916.657
Rend- és jogbiztonsági ágazat						
Jogbiztonság	235.227	.	235.227	229.435	.	229.435
Rendbiztonság	28.422	43.562	71.984	28.627	37.195	65.822
Rendészet	2,971.008	.	2,971.008	2,847.302	.	2,847.302
Rend- és jogbiztonsági ágazat összesen	3,234.657	43.562	3,278.219	3,105.364	37.195	3,142.559
Igazgatási ágazat	1,084.782	1,225.015	2,309.797	1,032.398	1,269.686	2,302.084
Együtt	23,072.239	9,571.380	32,643.619	22,201.891	9,905.532	32,107.423

A központi és tanácsi költségvetési szervek létszáma fejezetenként és ágazatonként

Megnevezés	Gazdasági	Szociális és egészségügyi	Kulturális	Rend- és jogbiztonsági	Igazgatási	Összesen
	á g a z a t					
	tényleges létszáma / fő /					
Országgyülés és Népköztársaság Elnöki Tanácsa	.	.	.	.	149	149
Minisztertanács és alárendelt szervei	2.7o4	24	3.2o6	.	1.496	7.43o
Népköztársaság Ügyészsége	.	.	.	- 1.921	.	1.921
Magyar Testnevelési és Sporthivatal	.	.	486	.	115	6o1
Magyar Tudományos Akadémia	.	.	2.o6o	.	181	2.241
Országos Tervhivatal	182	.	.	.	7o4	886
Munkaügyi Minisztérium	.	.	7.o44	.	263	7.3o7
Központi Statisztikai Hivatal	275	.	1o3	.	2.o6o	2.438
Külügyminisztérium	.	.	19	.	964	983
Pénzügyminisztérium	16	.	112	.	63o	758
Igazságügyminisztérium	.	.	.	5.12o	227	5.347
Kohó- és Gépipari Minisztérium	.	38	1.1o5	.	586	1.729
Nehézipari Minisztérium	.	25	965	.	668	1.658
Országos Földtani Főigazgatóság	461	.	.	.	51	512
Könnyüipari Minisztérium	95	.	5o8	.	629	1.232
Földmüvelésügyi Minisztérium	4.232	.	4.692	.	5o1	9.425
Állami Gazdaságok Főigazgatósága	49	.	.	.	139	188
Országos Erdészeti Főigazgatóság	366	27	.	.	192	585
Belkereskedelmi Minisztérium	2o9	.	329	.	422	96o
Külkereskedelmi Minisztérium	163	.	.	824	796	1.783
Élelmezésügyi Minisztérium	154	.	48o	.	713	1.347
Épitésügyi Minisztérium	63	.	298	.	691	1.o52
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium	454	1.577	949	.	741	3.721
Országos Vizügyi Főigazgatóság	2o1	.	.	.	23o	431
Müvelődésügyi Minisztérium	.	44o	11.o45	.	651	12.136
Egészségügyi Minisztérium	.	16.4o5	2.716	.	338	19.459
Szakszervezeti Társadalombiztositási Központ	.	.	.	.	3.533	3.533
Vasutas Társadalombiztositás	.	.	.	.	77	77
Üdültetés	.	1.748	.	.	91	1.839
Nyug- és egyéb ellátás	.	.	.	.	3o8	3o8
Központi szervek összesen	9.624	2o.284	36.117	7.865	18.146	92.o36
Tanácsi szervek	8.7o2	66.o19	95.555	.	4o.o58	21o.334
Együtt	18.326	86.3o3	131.672	7.865	58.2o4	3o2.37o

A központi és tanácsi költségvetési szervek létszáma és béralapja fejezetenként

Megnevezés	Állandó	Időszaki		Állományba tartozók bére		Egyéb bérek	
	alkalmazottak tényleges létszáma			összesen	ebből igazgatási	összesen	ebből igazgatási
	összesen	összesen	ebből igazgatási				
	/ fő /			teljesítés / ezer forintban /			
Országgyülés és Népköztársaság Elnöki Tanácsa	149	2	2	3.258	3.258	7.447	7.447
Minisztertanács és alárendelt szervei	7.430	398	2	167.741	38.010	31.135	1.235
Népköztársaság Ügyészsége	1.921	1	.	42.246	.	1.230	.
Magyar Testnevelési és Sporthivatal	601	141	1	13.673	2.850	672	246
Magyar Tudományos Akadémia	2.241	39	8	56.118	4.598	21.532	5.310
Országos Tervhivatal	886	7	3	24.508	19.557	1.829	930
Munkaügyi Minisztérium	7.307	78	8	146.989	7.152	9.186	41
Központi Statisztikai Hivatal	2.438	1.437	1.434	67.383	61.165	48.554	47.930
Külügyminisztérium	983	1	1	44.194	43.916	975	957
Pénzügyminisztérium	758	9	5	19.765	16.961	351	166
Igazságügyminisztérium	5.347	19	3	103.939	5.841	10.720	138
Kohó- és Gépipari Minisztérium	1.729	42	9	38.465	16.168	5.971	523
Nehézipari Minisztérium	1.658	31	16	42.381	20.226	3.748	677
Országos Földtani Főigazgatóság	512	73	.	13.085	1.584	180	33
Könnyüipari Minisztérium	1.232	20	2	29.923	16.570	3.062	636
Földmüvelésügyi Minisztérium	9.425	2.789	9	229.360	14.401	40.867	172
Állami Gazdaságok Főigazgatósága	188	1	.	5.445	3.977	663	65
Országos Erdészeti Főigazgatóság	585	102	1	15.747	5.567	1.631	41
Belkereskedelmi Minisztérium	960	12	3	22.418	10.255	1.396	226
Külkereskedelmi Minisztérium	1.783	209	204	59.091	37.889	3.407	100
Élelmezésügyi Minisztérium	1.347	18	8	33.268	19.317	1.156	111
Épitésügyi Minisztérium	1.052	19	6	28.193	20.301	396	87
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium	3.721	86	5	76.601	20.432	17.447	12
Országos Vizügyi Főigazgatóság	431	133	15	13.268	7.022	1.998	39
Müvelődésügyi Minisztérium	12.136	307	11	258.089	16.603	19.699	188
Egészségügyi Minisztérium	19.459	291	4	357.131	8.870	20.995	219
Szakszervezeti Társadalombiztositási Központ	3.533	9	9	59.329	59.244	1.035	529
Vasutas Társadalombiztositás	77	.	.	1.382	1.382	5	5
Üdültetés	1.839	762	5	36.260	2.359	1.073	10
Nyug- és egyéb ellátás	308	9	9	5.717	5.717	49	49
Központi szervek összesen	92.036	7.045	1.783	2,014.967	491.192	258.409	68.122
Tanácsi szervek	210.334	5.912	221	3,703.550	734.284	430.867	12.385
Együtt	302.370	12.957	2.004	5,718.517	1,225.476	689.276	80.507

A főváros, megyék, megyei jogu városok létszáma és béralapja megyénként

Megnevezés	Állandó alkalmazottak tényleges létszáma		Időszaki		Állományba tartozók bére		Egyéb bérek	
	összesen	ebből igazgatási	összesen	ebből igazgatási	összesen	ebből igazgatási	összesen	ebből igazgatási
	/ fő /				teljesítés / ezer forintban /			
Budapest főváros	43.563	4.228	786	78	762.455	86.739	127.296	468
Baranya megye	6.598	1.9o4	184	3	117.786	34.159	12.534	825
Bács-Kiskun megye	11.1o2	2.363	276	16	196.515	42.295	21.o14	839
Békés megye	9.596	1.881	367	6	167.753	33.646	16.151	366
Borsod-Abauj-Zemplén megye	12.o64	2.86o	2o4	.	2o7.474	5o.492	2o.799	957
Csongrád megye	7.186	1.445	173	3	125.52o	25.551	12.183	2o9
Fejér megye	7.2o7	1.462	133	3	124.627	26.769	14.661	465
Győr-Sopron megye	8.814	1.632	356	6	155.526	29.799	16.752	582
Hajdu-Bihar megye	7.948	1.651	215	1o	135.986	29.o68	16.589	484
Heves megye	6.331	1.487	171	6	11o.39o	26.582	13.13o	583
Komárom megye	6.o75	1.o34	29o	6	1o5.255	19.o58	11.o39	246
Nógrád megye	5.195	1.232	271	8	92.526	22.634	1o.o66	4o3
Pest megye	13.6o2	2.915	346	16	237.926	5o.784	21.313	899
Somogy megye	7.382	1.99o	298	4	132.932	35.743	13.3oo	732
Szabolcs-Szatmár megye	1o.831	2.473	243	4	188.937	43.554	17.256	597
Szolnok megye	9.374	1.86o	523	1o	169.29o	34.o18	18.o25	564
Tolna megye	5.832	1.351	232	5	1o6.258	24.125	7.2o7	182
Vas megye	7.1o5	1.469	135	3	127.397	27.66o	12.o67	932
Veszprém megye	8.778	2.oo5	4o4	23	16o.716	37.364	14.935	639
Zala megye	5.598	1.62o	124	2	1o2.o43	29.242	9.139	85o
Debrecen megyei jogu város	2.529	314	99	3	45.5o9	6.431	4.616	165
Miskolc megyei jogu város	2.642	326	38	6	45.623	7.o76	6.663	151
Pécs megyei jogu város	2.481	294	14	.	42.439	6.o22	7.351	129
Szeged megyei jogu város	2.5o1	262	3o	.	42.667	5.473	6.781	118
Együtt	21o.334	4o.o58	5.912	221	3,7o3.55o	734.284	43o.867	12.385

A főváros, megyék, megyei jogu városok bevételei főbb jogcimenként

/ Ezer forintban /

Megnevezés	Vállalatok nyereségbefizetése	Működési bevételek	Szabályozó bevételek	Összesen
	T e l j e s i t é s			
Budapest főváros	7oo.816	2oo.743	3,347.287	4,248.846
Baranya megye	31.153	3o.393	3o3.o85	364.631
Bács-Kiskun megye	53.895	5o.896	483.587	588.378
Békés megye	31.572	41.8o3	45o.936	524.311
Borsod-Abauj-Zemplén megye	31.34o	43.95o	542.164	617.454
Csongrád megye	28.996	29.948	362.952	421.896
Fejér megye	35.422	32.571	445.244	513.237
Győr-Sopron megye	56.377	36.459	43o.3o4	523.14o
Hajdu-Bihar megye	24.345	32.791	354.238	411.374
Heves megye	33.829	24.6o3	333.o64	391.496
Komárom megye	33.967	2o.574	272.513	327.o54
Nógrád megye	16.771	19.o84	261.5o7	297.362
Pest megye	67.343	53.o9o	543.945	664.378
Somogy megye	29.883	41.258	344.954	416.o95
Szabolcs-Szatmár megye	26.574	38.448	512.563	577.585
Szolnok megye	36.767	37.768	475.42o	549.955
Tolna megye	18.147	28.o7o	276.374	322.591
Vas megye	35.273	25.712	358.9o8	419.o93
Veszprém megye	43.835	36.148	444.769	526.752
Zala megye	25.636	18.933	285.488	33o.o57
Debrecen megyei jogu város	35.727	22.533	186.775	245.o35
Miskolc megyei jogu város	43.756	13.141	2o7.5o8	264.4o5
Pécs megyei jogu város	31.166	15.o53	17o.148	216.367
Szeged megyei jogu város	32.96o	1o.357	195.o99	238.416
Együtt	1,5o5.55o	9o6.326	11,588.832[1]	14,ooo.7o8

1/ Ebből adórészesedés 4,918.921, állami hozzájárulás 4,o79.o61, beruházások fedezete 2,174.7oo, az 1959.évi többletbevételből képzett költségvetési tartalék pénzfedezete 416.15o Ft.

A főváros, megyék, megyei jogu városok kiadásai főbb jogcimenként

/ Ezer forintban /

Megnevezés	Vállalati kiadások	Beruházások	Költségvetési szervek	Összesen
	T e l j e s i t é s			
Budapest főváros	7o2.597	727.ooo	2,429.359	3,858.956
Baranya megye	4.o26	52.5oo	3o2.685	359.211
Bács-Kiskun megye	15.756	65.7oo	484.o84	565.54o
Békés megye	5.o78	54.6oo	434.268	493.946
Borsod-Abauj-Zemplén megye	8.718	91.3oo	5o2.85o	6o2.868
Csongrád megye	13.387	6o.4oo	315.2o5	388.992
Fejér megye	25.181	156.6oo	316.352	498.133
Győr-Sopron megye	4o.621	54.8oo	396.38o	491.8o1
Hajdu-Bihar megye	3.781	37.1oo	337.869	378.75o
Heves megye	8.554	66.6oo	298.265	373.419
Komárom megye	7.95o	41.6oo	259.47o	3o9.o2o
Nógrád megye	4.86o	5o.7oo	231.929	287.489
Pest megye	1o.o88	68.1oo	549.867	628.o55
Somogy megye	11.582	45.4oo	335.627	392.6o9
Szabolcs-Szatmár megye	4.353	89.4oo	453.o53	546.8o6
Szolnok megye	6.684	67.1oo	44o.887	514.671
Tolna megye	3.o89	36.1oo	268.o54	3o7.243
Vas megye	15.262	48.6oo	331.35o	395.212
Veszprém megye	1o.935	72.5oo	411.854	495.289
Zala megye	6.533	41.ooo	258.279	3o5.812
Debrecen megyei jogu város	24.o78	53.6oo	142.338	22o.o16
Miskolc megyei jogu város	22.255	88.9oo	132.161	243.316
Pécs megyei jogu város	23.453	46.ooo	134.143	2o3.596
Szeged megyei jogu város	16.358	59.1oo	139.2o3	214.661
Együtt	995.179	2,174.7oo	9,9o5.532	13,o75.411

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
Jelentés az 1960. évi állami költségvetés végrehajtásáról	3
Az 1960. évi állami költségvetés végrehajtásának mérlege.	41
Az állami vállalatok költségvetési befizetései fejezetenként és jogcimenként	43
A népgazdasági beruházások és a beruházási hányad befizetések fejezetenként	45
Az állami vállalatok pénzellátása fejezetenként és jogcimenként .	47
A központi és tanácsi költségvetési szervek kiadásai ágazatonként és alágazatonként	49
A központi és tanácsi költségvetési szervek létszáma fejezetenként és ágazatonként	51
A központi és tanácsi költségvetési szervek létszáma és béralapja fejezetenként.	53
A főváros, megyék, megyei jogu városok létszáma és béralapja megyénként	55
A főváros, megyék, megyei jogu városok bevételei főbb jogcimenként	57
A főváros, megyék, megyei jogu városok kiadásai főbb jogcimenként	59

o.o.o